

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЕИК по БУЛСТАТ/ ТР									

Отчетна единица: .....
Гр. (с.).....
Община .....

Попълва се от приходната администрация
Териториална дирекция на НАП .....
ТСБ .....
Входящ № и дата

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ ПРЕЗ 2012 ГОДИНА

Данните в годишния отчет за дейността се попълват от всички застрахователни и презастрахователни предприятия, които са лицензирани по реда на действащото законодателство, на основание чл. 20 от Закона за статистиката.

Представянето на годишния отчет за дейността е **задължително** съгласно Закона за статистиката, Националната статистическа програма за 2013 г. и Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО), в срок до 31 март 2013 година.

Неизпълнението на задълженията за попълване и представяне на годишния отчет за дейността се санкционира по чл. 52 от Закона за статистиката и чл. 276 от ЗКПО.

Данните за Вашето предприятие се ползват и защитават съгласно действащата нормативна уредба, като се гарантира тяхната конфиденциалност.

№	Наименование на формуляра	Стр.
1.	Справка за предприятието през 2012 година	
2.	Справка за местните единици за 2012 година	
3.	Справка за група предприятия през 2012 година	
4.	Баланс към 31.12. 2012 година	
5.	Отчет за доходите за 2012 година	
6.	Отчет за собствения капитал за 2012 година	
7.	Отчет за паричните потоци за 2012 година	
8.	Справка за застрахователните премии и обезщетения по застрахователни договори за 2012 година	
9.	Справка за brutните застрахователни премии за 2012 година по институционални сектори, начислени от застрахователните дружества по общо застраховане	
10.	Справка за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи за 2012 година	
11.	Справка за платените данъци и такси за 2012 година	
12.	Справка за нетекущите (дълготрайните) активи към 31.12. 2012 година	
13.	Справка за притежаваните ценни книжа и финансови деривати по институционални сектори към 31.12. 2012 година	
14.	Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за 2012 година	
15.	Справка за научноизследователската и развойна дейност (НИРД) през 2012 година	
16.	Справка за иновационната дейност на предприятието през периода 2010 - 2012 година	

**СПРАВКА ЗА ПРЕДПРИЯТИЕТО
ПРЕЗ 2012 ГОДИНА**

ЕИК по БУЛСТАТ/ТР									

I. Име и адрес на предприятието

Наименование на предприятието:		<input type="text"/>	
Адрес за контакт (офис) :			
Област	<input type="text"/>		
Община	<input type="text"/>	Район *	<input type="text"/>
Град/село	<input type="text"/>	Код по ЕКАТТЕ**	<input type="text"/>
Пощенски код	<input type="text"/>		
Улица	<input type="text"/>	Номер	<input type="text"/>
Булевард	<input type="text"/>	Блок	<input type="text"/>
Ж. к.	<input type="text"/>	Вход	<input type="text"/>
Квартал	<input type="text"/>	Етаж	<input type="text"/>
Площад	<input type="text"/>	Апартамент	<input type="text"/>
Друго	<input type="text"/>	Пощенска кутия	<input type="text"/>
Електронна поща	<input type="text"/>		
Интернет страница	<input type="text"/>		
Мобилен телефон	<input type="text"/>	Факс ***	<input type="text"/>
Телефони ***	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

II. Собственост към 31.12.2012 година

Собствеността на предприятието е:	Относителен дял от капитала в %
Държавна	<input type="text"/>
Общинска	<input type="text"/>
Частна на местно лице	<input type="text"/>
Частна на чуждестранно лице	<input type="text"/>
Частна на неправителствена организация	<input type="text"/>
Общо	100.00

При попълването на **собствеността** да се имат предвид следните пояснения:

– Частна на местно лице - собственост на българско юридическо или физическо лице, включително и собственост на чуждестранно физическо лице, придобило статут на български гражданин по законоустановения ред;

– Частна на чуждестранно лице - собственост на чуждестранно юридическо или физическо лице, което по смисъла на Закона за чужденците в Р България не е български гражданин;

В случай на двойно гражданство, собственикът сам определя дали е български или чужд гражданин и в зависимост от това се определя формата на частна собственост.

* Попълва се само за градовете София, Пловдив и Варна.

** Попълва се в ТСБ.

*** В първата клетка се изписва кодът за национално избиране, а във втората - номерът на телефона/факса.

III. Местонамиране (държава) на крайния (ултимативния) чуждестранен собственик на предприятието

Държава			
Код на държавата (ISO)**			

Попълва се държавата, в която е резидент ултимативния чуждестранен собственик (при предприятия група това е последното предприятие, осъществяващо контрол, което не е собственост на друго предприятие).

IV. Място на извършване на дейността

На колко места (адрес, населено място) Вашето предприятие извършва дейността си ?		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ако броят на местата е повече от 1, попълнете и съответния брой приложения „Данни за местните единици“.				
Населено място, в което предприятието извършва преобладаващата си дейност.				
<input type="text"/>				
Област	<input type="text"/>			
Община	<input type="text"/>			
Град/село	<input type="text"/>	Район*	<input type="text"/>	
		Код по ЕКАТТЕ**	<input type="text"/>	

V. Правен статут на предприятието

Акционерно дружество	1
Взаимозастрахователна кооперация	2
Клон на застрахователно предприятие с централен офис в държава, която не е член на Европейското икономическо пространство	3
Клон на застрахователно предприятие с централен офис в държава, която е член на Европейското икономическо пространство	4
Други	5

* Попълва се само за градовете София, Пловдив и Варна.

** Попълва се в ТСБ.

VI. Фамилен бизнес

Фамилен бизнес ли е дейността на Вашето предприятие?

ДА

НЕ

Дейността на предприятието, независимо от големината му е фамилен бизнес, когато е изпълнено едно от двете условия:

1. Мнозинството от дяловете, които дават право на вземане на решение, са притежание на физическото лице, създало предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници и поне един представител на семейството или рода участва официално в управлението на предприятието.

2. Ако акции на предприятието се търгуват на борсата - физическото лице, създало предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници, трябва да притежават (заедно) най-малко 25% от акциите, даващи право на глас и поне един представител на семейството или рода да участва официално в управлението на предприятието.

VII. В състояние ли е Вашето предприятие да продължи дейността си по време на криза?

1. От природни бедствия (наводнения, земетресения, пожари и други)

ДА

НЕ

2. При кризи от военен характер (война)

ДА

НЕ

Преустановяването на дейността на Вашето предприятие може да задълбочи последиците от кризисното събитие в посока увеличаване броя на безработните, затруднено снабдяване със стоки, услуги и продукти, предмет на Вашата основна дейност. Събраната информация ще подпомогне компетентните органи да преценят съответните рискове, затова Вашата обективна преценка при отговорите на тези въпроси е от изключителна важност.

СПРАВКА ЗА МЕСТНИТЕ ЕДИНИЦИ ЗА 2012 ГОДИНА

ДАНИИ ЗА МЕСТНАТА ЕДИНИЦА

Пореден номер

--	--	--	--

Наименование на местната единица:

--

Място на извършване на дейността:

Област

--

Община

--

Район *

--

Град/село

--

Код по ЕКАТТЕ**

--	--	--	--

Пощенски код

--	--

Код на Поречие**

--	--	--	--

Улица

--

Номер

--	--

Булевард

--

Блок

--	--

Ж. к.

--

Вход

--	--

Квартал

--

Етаж

--	--

Площад

--

Апартамент

--	--

Друго

--

Пощенска кутия

--	--

Електронна поща

--

Интернет страница

--

Мобилен телефон

--	--	--	--

Факс ***

--	--	--	--

Телефони ***

--	--

--	--

--	--

Вид дейност-
описание

--

Код (КИД 2008)**

--	--	--	--

Код (НКИД 2003)**

--	--	--	--

Среден списъчен брой на наетите лица по трудово или служебно правоотношение

--	--	--	--

Среден брой през годината на наетите лица по договор за управление и контрол

--	--	--	--

Среден брой през годината на работещите собственици

--	--	--	--

Среден брой през годината на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател

--	--	--	--

* Попълва се само за градовете София, Пловдив и Варна.

** Попълва се в ТСБ.

*** В първата клетка се вписва кодът за национално избиране, а във втората - номерът на телефона/факса.

УКАЗАНИЯ

Местни единици:

Съгласно определението на ЕВРОСТАТ, местна единица „МЕ“ е предприятие или част от предприятие, което извършва дейност на собствен адрес и с постоянен персонал (минимум един човек на непълнен работен ден). Предприятието, отговорно за една или повече МЕ трябва да има възможност да предоставя информация за нея/тях.

„Наименование на МЕ“: Името на МЕ трябва да е уникално. То се образува като към името на предприятието се прибави населеното място, район, квартал или ж.к.. В случай, че има повече от една местна единица в един и същ район/квартал/ж.к. се добавя описание или пореден номер. Ако управлението на предприятието е на адрес, различен от този на описаните местни единици, създайте и местна единица на офиса, от който се извършва управлението. За такава местна единица името се формира като към името на предприятието се добави текста „- ОФИС“.

„Място на извършване на дейността“ е възможно най-детайлният адрес на местната единица, за който предприятието може да предостави данни (подробен адрес, населено място, община, област).

„Среден списъчен брой на наетите лица по трудово или служебно правоотношение“ за местната единица. Сумата от наетите лица в местните единици да е равна на код 1000, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на наетите лица по договор за управление и контрол“ за местната единица. Сумата от наетите лица по договор за управление и контрол в местните единици да е равна на код 1400, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на работещите собственици“ за местната единица. Сумата от работещите собственици в местните единици да е равна на код 1600, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател“ за местната единица. Сумата от наетите лица, които имат само извънтрудови правоотношения (граждански договор) и не работят при друг работодател в местните единици да е равна на код 1510, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

СПРАВКА ЗА ГРУПА ПРЕДПРИЯТИЯ
ПРЕЗ 2012 ГОДИНА

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

Обща информация за Групата от предприятия (ГП):

1.	<p>Вашето предприятие част от ГП ли е? <i>(Моля, отбележете само един отговор! Виж Указанието за определение на ГП)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ДА, Глава на местна ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 3 и Приложение 1) 1 • ДА, Глава на Многонационална ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 3 и Приложение 1) 2 • ДА, Предприятие, част от местна ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 4 и 5) 3 • ДА, Част от местно контролирана многонационална ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 4 и 5) 4 • ДА, Част от чуждо контролирана многонационална ГП (моля, попълнете 2.1.1, 2.1.2, 2.2, 4 и 6) 5 • НЕ (въпросникът приключва тук) 0 					
2.	<p>Идентификация на ГП <i>(Моля, напишете името на ГП, държавата на регистрация)</i></p> <p>2.1.1. Наименование на ГП (кирилица) <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>2.1.2. Наименование на ГП (латиница) <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>2.2. Държава на регистрация на ГП <i>(предприятие - майка)</i></p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="border: none; text-align: right; padding-right: 10px;"><i>Име на държавата</i></td> <td style="border: none; text-align: right; padding-right: 10px;"><i>Код ISO*</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"><input style="width: 70%;" type="text"/></td> <td style="border: none;"><input style="width: 20%;" type="text"/></td> </tr> </table>	<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO*</i>	<input style="width: 70%;" type="text"/>	<input style="width: 20%;" type="text"/>	
<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO*</i>					
<input style="width: 70%;" type="text"/>	<input style="width: 20%;" type="text"/>					
3.	<p>Характеристики на ГП:</p> <p>3.1. Основна дейност <i>(до втори знак по КИД 2008 – виж Приложение 2)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>3.2. Допълнителна дейност <i>(до втори знак по КИД2008 – виж Приложение 2)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>3.3. Брой на предприятията, включени в ГП на територията на Р. България <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <i>(включително централния офис)</i></p> <p>3.4. Брой на заетите лица в ГП <i>(общо за групата за 2012 г.)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>3.5. Нетен размер на приходите от дейността в хил. лв. <i>(консолидиран за 2012 г.)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p>					
4.	<p>Идентификация на прекия собственик: <i>(Моля, напишете Вашия пряк собственик с най-голям процент на притежание (може и по-малко от 50 % от собствения капитал, акции и др.))</i></p> <p>4.1.1. Наименование на собственика <i>(кирилица)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>4.1.2. Наименование на собственика <i>(латиница)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>4.2. Държава на собственика:</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="border: none; text-align: right; padding-right: 10px;"><i>Име на държавата</i></td> <td style="border: none; text-align: right; padding-right: 10px;"><i>Код ISO*</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"><input style="width: 70%;" type="text"/></td> <td style="border: none;"><input style="width: 20%;" type="text"/></td> </tr> </table> <p>4.3. ЕИК на собственика <i>(ако е българско юридическо лице)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>4.4. Процент на собствеността: <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p>	<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO*</i>	<input style="width: 70%;" type="text"/>	<input style="width: 20%;" type="text"/>	
<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO*</i>					
<input style="width: 70%;" type="text"/>	<input style="width: 20%;" type="text"/>					
5.	<p>Идентификация на крайния (ултимативния) собственик <i>(ако е българско юридическо / физическо лице)</i></p> <p>5.1. Наименование на ултимативния собственик на ГП <i>(кирилица)</i> <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>5.2. ЕИК на ултимативния собственик <i>(юридическо лице)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>5.3. ЕГН на ултимативния собственик <i>(физическо лице)</i> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>Данни за контакт</p> <p>5.4. Телефон** <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>5.5. Електронна поща <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>5.6. Интернет страница <input style="width: 90%;" type="text"/></p>					
6.	<p>Идентификация на крайния (ултимативния) собственик <i>(ако е чуждо юридическо/физическо лице)</i></p> <p>6.1. Наименование на ултимативния собственик <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>6.2. Държава на регистрация на ултимативния собственик на ГП</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="border: none; text-align: right; padding-right: 10px;"><i>Име на държавата</i></td> <td style="border: none; text-align: right; padding-right: 10px;"><i>Код ISO*</i></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"><input style="width: 70%;" type="text"/></td> <td style="border: none;"><input style="width: 20%;" type="text"/></td> </tr> </table> <p>Данни за контакт</p> <p>6.3. Телефон** <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/> <input style="width: 40px;" type="text"/></p> <p>6.4. Електронна поща <input style="width: 90%;" type="text"/></p> <p>6.5. Интернет страница <input style="width: 90%;" type="text"/></p>	<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO*</i>	<input style="width: 70%;" type="text"/>	<input style="width: 20%;" type="text"/>	
<i>Име на държавата</i>	<i>Код ISO*</i>					
<input style="width: 70%;" type="text"/>	<input style="width: 20%;" type="text"/>					

* Попълва се в ТСБ.

** В първата клетка се вписва кода за национално избиране/кода на мобилния оператор, а във втората номера на телефона/факса. (отнася се за всички полета от този вид във въпросника).

УКАЗАНИЯ

Въпросникът има за цел да се открият сложни и големи предприятия, извършващи икономическа дейност на територията на Република България и формиращи статистически единици от вид „Група предприятия“ по смисъла на:

- 1) Регламент на Съвета (ЕЕС) № 696/93 за изследване и анализ на статистически единици от производствената система на Общността;
- 2) Регламент на Съвета (177/2008) за Статистическите бизнес регистри;
- 3) Европейско законодателство за малките и средни предприятия (Регламент № 96/280/ЕС);
- 4) Директива за прозрачност (88/627/ЕЕС);
- 5) Втора директива на Съвета (89/646/ЕЕС) за координиране на законите, регламентите и административните постановления, отнасящи се до кредитните институции;
- 6) Закон за счетоводството на Р България.

Под статистическа единица от вид „Група предприятия“ се разбира група от две и повече юридически лица (предприятия), свързани помежду си с правни (юридически) и/или финансови връзки, контролирани от т.н. „Глава на групата или предприятие-майка“. Предприятието-майка е местно или чуждестранно юридическо лице, което не е контролирано директно или индиректно от друго юридическо лице. Групата предприятия се състои от Предприятие-майка и филиали (дъщерни компании).

1. Типове групи предприятия:

1.1 Многонационални - Група предприятия с поне две предприятия, намиращи се в различни страни:

- Част от ГП, намираща се на територията на Република България, управлявана и контролирана от **чуждестранно** юридическо или физическо лице;
- Част от ГП, намираща се на територията на Република България, управлявана и контролирана от **местно** юридическо или физическо лице;
- Част от ГП, намираща се извън територията на Република България, управлявана и контролирана от **местно** юридическо или физическо лице;

1.2 Местна – Група предприятия, съставена от две и повече правни единици (юридически лица), които са местни (извършват икономическа дейност на територията на Р България), управлявана и контролирана от местно юридическо или физическо лице.

2. Идентификация на ГП

При верига от свързани предприятия за определяне на ултимативния български или чуждестранен собственик се прилага правилото за „Последното предприятие, осъществяващо контрол“. Съгласно него, при наличие на свързани предприятия, при които дадено/и предприятие/я в Република България е/са собственост на чуждестранно или българско предприятие от страна X, което от своя страна е собственост на друго предприятие от страна Y, в този случай ултимативен собственик е последното предприятие от страна Y. То не е собственост на друго чуждестранно юридическо или физическо лице и осъществява непряк контрол върху предприятието, което извършва икономическа дейност на територията на Република България.

В този раздел се попълва и държавата, в която е резидент ултимативния (чуждестранен или български) собственик (юридическо или физическо лице) на предприятието, който контролира пряко или косвено повече от половината от акциите с право на глас или повече от половината от дяловете в капитала на предприятието (ГП).

3. Характеристики на ГП:

3.1 Основна дейност (до втори знак по КИД 2008)

- Тук се посочва дейността на предприятието, която формира най-голям дял на приходите от продажби/услуги/финансови приходи/лихви и т.н в зависимост от вида на дейност на предприятието (съгласно справка за Предприятието).

3.2 Допълнителна дейност (до втори знак по КИД2008)

- Допълнителна е дейността, която е отделна от основната дейност и произвежда продукти или услуги в т.ч. и за трети лица. Резултатите от допълнителната дейност са винаги допълнителни продукти или услуги на тези, получени от основната дейност.

3.3 Брой на предприятията, включени в ГП, независимо дали са български или чужди правни единици („Главата“ на ГП не се включва).

3.4 Брой на заетите лица в ГП

Тук се посочва сумата (за всички предприятия в ГП) от:

- **Среден списъчен брой на наетите лица по трудово или служебно правоотношение** (код 1000, колона 1 от Отчета за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд);
- **Среден брой през годината на наетите лица по договор за управление и контрол** (код 1400, колона 1 от Отчета за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд);
- **Среден брой през годината на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател** (код 1510, колона 1 от Отчета за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд);
- **Среден брой през годината на работещите собственици** (код 1600, колона 1 от Отчета за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд).

4. Идентификация на прекия собственик:

При верига от свързани предприятия за определяне на прекия местен или чуждестранен собственик се прилага правилото за най-голям или равен процент собственост на друго юридическо лице.

5. ЧЛЕНОВЕ НА ГП:

Приложение 1 се попълва при отговор „1“ или „2“ на Въпрос 1 („Вашето предприятие част от ГП ли е?“) от справката за ГП. Понятието „контрол“ отразява отношенията между „Правната единица - Предприятие-майка“ и „Правната единица - член от групата“. Контролът между юридическите лица е сложно понятие от икономическа гледна точка. Оперативните правила за изграждане на връзки между правни единици в рамките на ГП трябва да се обосновават на наблюдавания критерий: „доказателство за контрол“. Поради което достатъчно е поне един от следните случаи да бъде наличен, с цел определяне връзката на пряк или непряк контрол между две юридически (правни) единици:

- 1) юридическо лице, пряко притежава повече от 50 % от право на глас на друго юридическо лице (пряк контрол);
- 2) юридическо лице непряко притежава повече от 50 % от право на глас на друго юридическо лице, чрез дъщерни предприятия (непряк контрол);
- 3) Наличие на специално законодателно постановление или наредба, което дава право на правителството да определя корпоративната политика или да назначава директорите на юридическото лице (правна единица);
- 4) юридическо лице, което изцяло консолидира отчетите на друго юридическо лице и няма друга правна единица, която да консолидира същото юридическо лице (контрол по силата на пълна консолидация);
- 5) Административни източници, събиращи декларации и изпълнение на специфични закони, данъчни или други изисквания за регулиране на пазара, в които е представена информация, дали дадено юридическо лице контролира едно или повече юридически лица, дори ако то притежава 50 и по-малко процента от правото си на глас (ефективен миноритарен контрол) и никое друго юридическо лице не притежава повече.

Забележка:

Възможно е, два случая (например 1 и 4) да се прилагат едновременно. Като се има предвид правилото, че една правна единица не може да се контролира от две други правни единици, де факто трябва да бъде избрана контролираща правна единица. Случай 4, може да се разглежда с по-малка тежест от случай 1, защото може да има ситуации на консолидация с по-малко от 50% собственост и ситуации без консолидация с над 50% участие в собствеността.

Пример за определяне на „Контрол“ между единици:

Фирма X притежава 60% от A и B, а A и B притежават по 30% от собствеността на C, което означава че X непряко контролира C. Въпреки че притежава непряко (60% * 30%) + (60% * 30%) = 36% от акционерния капитал на C, X контролира фирмата C чрез своите две дъщерни дружества A и B, чрез комбиниране на правото си на глас в C, което е (30% + 30%) = 60%. От друга страна фирма Y притежава 40% от B и 100% от фирма D, а D притежава 40% от C. Или Y притежава (40% * 30%) + (100% * 40%) = 52% от собствеността на C, но няма да има сила да я контролира, защото притежава само 40% от правото на глас в C. С други думи, правото на глас на фирма X е в резултат от връзките между X->A->C и X->B->C и се натрупва при определяне на действителния контрол (този контрол често се нарича „кумулятивен контрол,“) – Фигура 1.

В Приложение 1 - в колона „Вид контрол“ се отбелязва с X съответния вид - пряк(директен) в колона П, непряк(индиректен) в колона Н. В колона „Процент на собственост/контрол“ се вписва процентът.

Агрегирана класификация на икономическите дейности на ниво раздел (КИД-2008)

Код	Наименование
01	Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности
02	Горско стопанство
03	Рибно стопанство
05	Добив на въглища
06	Добив на нефт и природен газ
07	Добив на метални руди
08	Добив на неметални материали и суровини
09	Спомагателни дейности в добива
10	Производство на хранителни продукти
11	Производство на напитки
12	Производство на тютюневи изделия
13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло
14	Производство на облекло
15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм
16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене
17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон
18	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители
19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти
20	Производство на химични продукти
21	Производство на лекарствени вещества и продукти
22	Производство на изделия от каучук и пластмаси
23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини
24	Производство на основни метали
25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване
26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти
27	Производство на електрически съоръжения
28	Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение
29	Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета
30	Производство на превозни средства, без автомобили
31	Производство на мебели
32	Производство, неклассифицирано другаде
33	Ремонт и инсталиране на машини и оборудване
35	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива
36	Събиране, пречистване и доставяне на води
37	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води
38	Събиране и обезвреждане на отпадъци; рециклиране на материали
39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци
41	Строителство на сгради
42	Строителство на съоръжения
43	Специализирани строителни дейности
45	Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт
46	Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети
47	Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети
49	Сухопътен транспорт
50	Воден транспорт
51	Въздушен транспорт
52	Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта

Код	Наименование
53	Пощенски и куриерски дейности
55	Хотелиерство
56	Ресторантьорство
58	Издателска дейност
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика
60	Радио- и телевизионна дейност
61	Далекосъобщения
62	Дейности в областта на информационните технологии
63	Информационни услуги
64	Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване
65	Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване
66	Спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането
68	Операции с недвижими имоти
69	Юридически и счетоводни дейности
70	Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи
72	Научноизследователска и развойна дейност
73	Рекламна дейност и проучване на пазари
74	Други професионални дейности
75	Ветеринарномедицинска дейност
77	Даване под наем и оперативен лизинг
78	Дейности по наемане и предоставяне на работна сила
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации
80	Дейности по охрана и разследване
81	Дейности по обслужване на сгради и озеленяване
82	Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност
84	Държавно управление
85	Образование
86	Хуманно здравеопазване
87	Медико-социални грижи с настаняване
88	Социална работа без настаняване
90	Артистична и творческа дейност
91	Други дейности в областта на културата
92	Организиране на хазартни игри
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдых
94	Дейности на организации с нестопанска цел
95	Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи
96	Други персонални услуги
97	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал
98	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление
99	Дейности на екстериториални организации и служби

Отчетна единица: .....
 Гр. (с.) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

БАЛАНС КЪМ 31. 12. 2012 ГОДИНА

АКТИВ			
Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ			
Програмни продукти	22110		
Репутация	22120		
Други	22130		
Общо за раздел А	22100		
Б. ИНВЕСТИЦИИ			
I. Земя и сгради	22210		
в т.ч. земя и сгради, използвани за собствени нужди	22211		
II. Инвестиции в дъщерни, съвместни, асоциирани и други предприятия, в които застрахователното предприятие има дялово участие			
Акции и дялове в дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия	22221		
Дългови ценни книжа, издадени от дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия, както и предоставените им заеми	22222		
Други дялови участия	22223		
Дългови ценни книжа, издадени от, други предприятия, в които застрахователното предприятие има дялово участие, както и предоставените им заеми	22224		
Общо за група II	22220		
III. Други финансови инвестиции			
Акции и други ценни книжа с променлив доход и дялове в инвестиционни фондове	22231		
Дългови ценни книжа и други ценни книжа с фиксиран доход	22232		
в т.ч. ценни книжа, издадени и гарантирани от държавата	22239		
Участие в инвестиционни пулове	22233		
Заеми, гарантирани с ипотечи	22234		
Други заеми	22235		
Депозити в банки	22236		
Други	22237		
Общо за група III	22230		
IV. Депозити в цеденти	22240		
Общо за раздел Б	22200		
В. Инвестиции в полза на полици по застраховка "ЖИВОТ", свързана с инвестиционен фонд			
Инвестиции в земя и сгради	22310		
Други финансови инвестиции	22320		
Общо за раздел В	22300		

АКТИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
Г. Вземания			
I. Вземания от директни застрахователни операции			
Вземания от застраховани/застраховащи лица	22411		
Вземания от посредници	22412		
Общо за група I	22410		
II. Вземания от презастрахователни операции	22420		
III. Други вземания			
Вземания по регреси и абандони	22431		
Други вземания	22432		
в т.ч. данъци за възстановяване	22435		
от тях: към общините	22436		
Общо за група III	22430		
Общо за раздел Г	22400		
Д. Други активи			
I. Други материални активи			
Машини, съоръжения и оборудване	22511		
Други	22512		
Общо за група I	22510		
II. Парични наличности и парични еквиваленти			
Парични наличности по банкови сметки	22521		
в т.ч. блокирани парични средства	22525		
Парични наличности по каса	22522		
в т.ч. легова равностойност на чуждестранната валута	22526		
Парични еквиваленти	22523		
Общо за група II	22520		
III. Други	22530		
Общо за раздел Д	22500		
Е. Разходи за бъдещи периоди и натрупан доход			
I. Натрупана лихва и рента /наем/	22610		
II. Отсрочени аквизиционни разходи	22620		
III. Други разходи за бъдещи периоди и натрупан доход	22630		
Общо за раздел Е	22600		
Сума на актива (А+Б+В+Г+Д+Е)	22000		
Ж. Условни активи	22700		

ПАСИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. Капитал и резерви			
I. Записан акционерен капитал или еквивалентни фондове	23110		
в това число:			
Невнесен капитал	23111		
Изкупени собствени акции	23112		
II. Премии от емисии	23120		
III. Преоценъчен резерв	23130		
IV. Резерви	23140		
V. Неразпределена печалба	23150		
VI. Непокрита загуба	23160		
VII. Печалба / загуба за финансовата година	23170		
Общо за раздел А	23100		
Б. Подчинени пасиви	23200		
В. Технически резерви			
1. Пренос-премиен резерв			
Брутна сума	23311		
Дял на презастрахователите	23312		
Пренос-премиен резерв, нетен от презастраховане	23310		
2. Резерв за неизтекли рискове	23320		
3. Математически резерв			
Брутна сума	23331		
Дял на презастрахователите	23332		
Математически резерв, нетен от презастраховане	23330		
4. Резерв за предстоящи плащания			
Брутна сума	23341		
Дял на презастрахователите	23342		
Резерв за предстоящи плащания, нетен от презастраховане	23340		
5. Запасен фонд	23350		
6. Капитализирана стойност на пенсиите			
Брутна сума	23361		
Дял на презастрахователите	23362		
Капитализирана стойност на пенсиите, нетна от презастраховане	23360		
7. Резерв за бъдещо участие в дохода	23370		
8. Резерв за бонуси и отстъпки	23380		
9. Други технически резерви			
Брутна сума	23391		
Дял на презастрахователите	23392		
Други технически резерви, нетни от презастраховане	23390		
Общо за раздел В, нето от презастраховане	23300		

ПАСИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
Г. Резерви по застраховка "ЖИВОТ", свързана с инвестиционен фонд			
Брутна сума	23410		
Дял на презастрахователите	23420		
Сума, нетна от презастраховане	23400		
Д. Депозити, получени от презастрахователи	23500		
Е. Задължения			
I. Задължения по преки застрахователни операции	23610		
II. Задължения по презастрахователни операции	23620		
III. Облигационни заеми	23630		
IV. Задължения към кредитни институции	23640		
V. Други задължения	23650		
в това число:			
Задължения към персонала	23651		
Задължения към социалното осигуряване	23652		
Данъчни задължения	23653		
от тях: към общините	23655		
Общо за раздел Е	23600		
Ж. Натрупвания и доход за бъдещи периоди	23700		
Сума на пасива (А+Б+В+Г+Д+Е+Ж)	23000		
З. Условни пасиви	23800		

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....
 Гр. (с.) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ ЗА 2012 ГОДИНА

Показатели	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
I. Технически отчет - общо застраховане			
1. Спечелени премии, нетни от презастраховане	24100		
Брутни начислени (записани) премии	24110		
Отстъпени премии на презастрахователи	24120		
Промяна в брутният размер на пренос-премийния резерв (+/-)	24130		
в т.ч. допълнителна сума за неизтекли рискове	24131		
Промяна в дела на презастрахователите в пренос-премийния резерв (+/-)	24140		
2. Разпределен приход от инвестиции, пренесен от нетехническият отчет (код 26600)	24200		
3. Друг технически приход, нетен от презастраховане	24300		
4. Възникнали претенции, нетни от презастраховане	24400		
Изплатени претенции, нетни от презастраховане	24410		
Брутна сума	24411		
Дял на презастрахователите	24412		
Промяна в брутната сума на резерва за предстоящи плащания (+/-)	24420		
Промяна в дела на презастрахователите в резерва за предстоящи плащания (+/-)	24430		
5. Промени в други технически резерви, нетни от презастраховане, които не са показани в други позиции	24500		
Промяна в брутната сума на други технически резерви (+/-)	24510		
Промяна в дела на презастрахователите в други технически резерви (+/-)	24520		
6. Бонуси, отстъпки и участие в положителния финансов резултат, нетни от презастраховане	24600		
7. Нетни оперативни разходи	24700		
Аквизиционни разходи	24710		
в т.ч. аквизиционни комисионни	24711		
Промяна в отсрочените аквизиционни разходи (+/-)	24720		
Административни разходи	24730		
Презастрахователни комисиони и участие в печалбата	24740		
8. Други технически разходи, нетни от презастраховане	24800		
9. Промяна в запасния фонд (+/-)	24900		
10. Междинен сбор - салдо на техническия отчет по общо застраховане (1+2+3-4-5-6-7-8+9)	24000		
II. Технически отчет - животозастраховане			
1. Спечелени премии, нетни от презастраховане	25100		
Брутни начислени (записани) премии	25110		
Отстъпени премии на презастрахователи	25120		
Промяна в брутният размер на пренос-премийния резерв (+/-)	25130		
Промяна в дела на презастрахователите в пренос-премийния резерв (+/-)	25140		
2. Приход от инвестиции	25200		
Приход от дялови участия	25210		
в т.ч. приход, получен от дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия	25211		
Приход от други инвестиции	25220		
в т.ч. приход, получен от дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия	25225		
Приход от земя и сгради	25221		
Приход от други инвестиции	25222		
Положителни разлики от преоценка на стойността на инвестициите	25230		
Печалби от реализацията на инвестиции	25240		
3. Нереализирани печалби от инвестиции	25300		
4. Друг технически приход, нетен от презастраховане	25400		

Показатели	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
5. Възникнали претенции, нетни от презастраховане	25500		
Изплатени суми и обезщетения	25510		
Брутна сума	25511		
Дял на презастрахователите	25512		
Промяна в резерва за предстоящи плащания	25520		
Брутна сума (+/-)	25521		
Дял на презастрахователите (+/-)	25522		
6. Промени в други технически резерви, нетни от презастраховане, които не са показани в други позиции	25600		
Математически резерв, нетен от презастраховане	25610		
Брутна сума (+/-)	25611		
Дял на презастрахователите (+/-)	25612		
Други технически резерви, нетни от презастраховане (+/-)	25620		
Брутната сума (+/-)	25621		
Дял на презастрахователите (+/-)	25622		
7. Бонуси, отстъпки и участие в положителния финансов резултат, нетни от презастраховане	25700		
8. Нетни оперативни разходи	25800		
Аквизиционни разходи	25810		
в т.ч. аквизиционни комисионни	25811		
Промяна в отсрочените аквизиционни разходи (+/-)	25820		
Административни разходи	25830		
Презастрахователни комисиони и участие в печалбата	25840		
9. Разходи по инвестиции	25900		
Разходи по управление на инвестициите	25910		
Отрицателни разлики от преоценка на стойността на инвестициите	25920		
Загуби от реализацията на инвестиции	25930		
10. Нереализирани загуби от инвестиции	25950		
11. Други технически разходи, нетни от презастраховане	25960		
12. Разпределен приход от инвестиции, пренесен в нетехническия отчет (код 26400)	25970		
13. Междинен сбор - салдо на техническия отчет по животозастраховане (1+2+3+4-5-6-7-8-9-10-11-12)	25000		
III. Нетехнически отчет			
1. Салдо по техническия отчет - общо застраховане (код 24000)	26100		
2. Салдо по техническия отчет - животозастраховане (код 25000)	26200		
3. Приходи от инвестиции	26300		
Приход от дялови участия	26310		
в т.ч. приход, получен от дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия	26311		
Приход от други инвестиции	26320		
в т.ч. приход, получен от дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия	26325		
Приход от земя и сгради	26321		
Приход от други инвестиции	26322		
Положителни разлики от преоценка на стойността на инвестициите	26330		
Печалби от реализацията на инвестиции	26340		
4. Разпределен приход от инвестиции, пренесен от животозастрахователния технически отчет (код 25970)	26400		
5. Разходи по инвестиции	26500		
Разходи по управление на инвестициите	26510		
Отрицателни разлики от преоценка на стойността на инвестициите	26520		
Загуби от реализацията на инвестиции	26530		
6. Разпределен приход от инвестиции, пренесен в технически отчет по общо застраховане (код 24200)	26600		
7. Друг приход	26700		
8. Други разходи, включително преоценки на стойности	26800		
9. Печалба или загуба от присъщи дейности (+/-) (1+2+3+4- 5- 6+7- 8)	26900		
10. Извънредни приходи	26910		
11. Извънредни разходи	26920		
12. Извънредна печалба или загуба (+/-) (10-11)	26930		
13. Корпоративен данък	26940		
14. Други данъци	26950		
15. Печалба или загуба за финансовата година (+/-) (9+12-13-14)	26000		

СПРАВКА КЪМ ОТЧЕТА ЗА ДОХОДИТЕ ЗА 2012 ГОДИНА

Раздел I. Технически отчет - общо застраховане (код на реда 24730)

Показатели	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
Административни разходи (код 24730)	24750		
Материали и външни услуги	24751		
в т.ч. плащания на агенции за набиране на персонал	24758		
Възнаграждения	24752		
Осигуровки	24753		
Амортизация	24754		
Други административни разходи	24755		
в т.ч. разходи за командировки	24759		

Раздел II. Технически отчет - животозастраховане (код на реда 25830)

Показатели	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
Административни разходи (код 25830)	25850		
Материали и външни услуги	25851		
в т.ч. плащания на агенции за набиране на персонал	25858		
Възнаграждения	25852		
Осигуровки	25853		
Амортизация	25854		
Други административни разходи	25855		
в т.ч. разходи за командировки	25859		
Самостоятелни позиции:			
Приход от лихви	25860		
в това число:			
Приход от лихви от резидентни търговски банки	25865		
Приход от лихви от други финансови институции (вкл. от застрахователи)	25861		
Приход от лихви по търговски вземания	25862		
Разходи за лихви	25870		
в това число:			
Начислени лихви към резидентни търговски банки	25875		
Начислени лихви към други финансови институции (вкл. към застрахователи)	25871		
Начислени лихви по търговски задължения	25872		
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	25880		
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	25890		

Раздел III. Нетехнически отчет

Показатели	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
Приход от лихви	26960		
в това число:			
Приход от лихви от резидентни търговски банки	26965		
Приход от лихви от други финансови институции (вкл. от застрахователи)	26961		
Приход от лихви по търговски вземания	26962		
Разходи за лихви	26970		
в това число:			
Начислени лихви към резидентни търговски банки	26975		
Начислени лихви към други финансови институции (вкл. към застрахователи)	26971		
Начислени лихви по търговски задължения	26972		
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	26980		
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	26990		

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

Отчетна единица: .....
 Гр. (с) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ ЗА 2012 ГОДИНА

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Основен капитал	Общи резерви	Преоценъчни резерви	Резерви от преводи	Допълнителен резерв	Резерв за другите рискове и задължения	Запасен фонд	Математически резерви	Капитали-зирани на пенсията	Резерв на предстоящи плащания	Преносим резерв	Други резерви	Резултат		Общо собствен капитал и застрахователни резерви	
														Печалба	Загуба		
а	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Салдо в началото на отчетният период	24210																
2. Преоценка на дълготрайни материални активи	24220																
Увеличение	24221																
Намаление	24222																
3. Преоценка на дългосрочни инвестиции	24230																
Увеличение	24231																
Намаление	24233																
4. Отчетна печалба / загуба / за периода	24240																
5. Изменение на капитала за сметка на собствените	24250																
Увеличение	24251																
Намаление	24252																
6. Резерв при свръхинфлация	24260																
7. Други изменения в собствения капитал	24270																
8. Изменения на застрахователните резерви	24280																
Увеличение	24281																
Намаление	24282																
9. Застрахователни резерви към края на отчетният период	24290																
10. Салдо към края на отчетният период	24310																

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....
 Гр. (с.) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА 2012 ГОДИНА

Наименование на паричните потоци	Код на реда	Сума (хил.лева)	
		текущ период	предходен период
а	б	1	2
I. НАЛИЧНОСТ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА КЪМ 1 ЯНУАРИ	82000		
II. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ			
A. Постъпления от застрахователна дейност			
Получени премии от застраховане	83110		
Получени премии от презастраховане	83120		
Получени комисионни от презастрахователи	83130		
Постъпления от кореспонденти	83140		
Получени дебиторски вземания	83150		
Получени дарения	83160		
Получени суми от осигурителни организации	83170		
Положителни курсови разлики	83180		
Други постъпления	83190		
Всичко постъпления от застрахователна дейност	83100		
Б. Плащания за застрахователна дейност			
Изплатени обезщетения или суми по застраховане	83210		
Изплатени премии на презастрахователи	83220		
Изплатени комисионни по презастраховане	83230		
Плащания на кореспонденти	83240		
Изплатени заплати	83250		
Изплатени осигурителни вноски	83260		
Изплатени данъци	83270		
Отрицателни курсови разлики	83280		
Плащания за услуги	83290		
Други плащания	83295		
Всичко плащания за застрахователна дейност	83200		
В. Нетен паричен поток от застрахователна дейност	83000		
III. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ			
A. Постъпления от инвестиционна дейност			
Постъпления от инвестиции на застрахователните резерви	84110		
Постъпления от инвестиции на собствен капитал	84120		
Други постъпления	84130		
Всичко постъпления от инвестиционна дейност	84100		
Б. Плащания за инвестиционна дейност:			
От застрахователни резерви (общо)	84210		
Покупка на ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	84211		
Покупка на необременени с тежести недвижими имоти	84212		
Покупка на облигации, издадени или гарантирани от общините	84213		
Покупка на ценни книжа, приети за търговия на фондовата борса	84214		
Банкови депозити	84215		
Заеми срещу застраховки по "Живот"	84216		
От свободни средства (общо)	84220		

Наименование на паричните потоци	Код на реда	Сума (хил.лева)	
		текущ период	предходен период
а	б	1	2
Покупка на недвижими имоти	84221		
Покупка на акции и дялове	84222		
Други плащания	84223		
Всичко плащания за инвестиционна дейност	84200		
В. Нетен паричен поток от Инвестиционна дейност	84000		
IV. ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ			
А. Постъпления от финансова дейност			
Постъпления от емисия на дялов капитал	85110		
Получени дългосрочни заеми	85120		
Други постъпления	85130		
Всичко постъпления от финансова дейност	85100		
Б.Плащания за финансова дейност			
Изплатени заеми	85210		
Изплатени лихви по заеми	85220		
Изплатени дивиденди	85230		
Други плащания	85240		
Всичко плащания за финансова дейност	85200		
В. Нетен паричен поток от финансова дейност	85000		
V. НАЛИЧНОСТ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА В КРАЯ НА ПЕРИОДА	86000		
VI. ИЗМЕНЕНИЕ НА ПАРИЧНАТА НАЛИЧНОСТ ПРЕЗ ПЕРИОДА	87000		

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....
 Гр. (с) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

СПРАВКА ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ПРЕМИИ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПО ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДОГОВОРИ ЗА 2012 ГОДИНА

(Левове)

Видове застраховки	Код на реда	Общо						Активно и пасивно презастраховане					
		Брутен размер на начислените застрахователни премии		Начислени застрахователни обезщетения		Отстъпени премии по пасивно презастраховане по договори, пласирани на презастрахователи		Начислени премии по активно презастраховане по договори, приети от застрахователи		Получени обезщетения по пасивно презастраховане по договори, приети от презастрахователи		Изплатени обезщетения по активно презастраховане на застрахователи	
		общо	в т. ч. от населението	общо	в т. ч. на населението	общо	в т. ч. със седалище извън страната	общо	в т. ч. със седалище извън страната	общо	в т. ч. със седалище извън страната	общо	в т. ч. със седалище извън страната
а	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Живото застраховане	7100												
Застраховка "Живот" и рента	7110												
Женитбна и детска застраховка	7120												
Застраховка "Живот" (свързана с инвестиционен фонд)	7130												
Постоянна здравна застраховка	7140												
Изкупуване на капитал	7150												
Допълнителна застраховка	7160												
Застраховка "Злополука"	7170												
Общо застраховане	7200												
Застраховка "Злополука"	7210												
Застраховка "Заболяване"	7215												
Застраховка на превозни средства	7220												
Застраховка на товари по време на превози	7225												
Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	7230												
в т. ч. застраховка "Пожар"	7231												
Застраховка "Щети на имущество"	7235												
Застраховка "Гражданска отговорност" на превозни средства	7240												
Застраховка "Обща гражданска отговорност"	7245												
Застраховки на кредити, гаранции и разни финансови залуби	7250												
Застраховка на правни разноси	7255												
Помощ при пътуване	7260												
Общо	7000												

Дата: _____

Ръководител: _____

Съставител: _____

Лице за контакт: _____

(име, презиме, фамилия) (име, презиме, фамилия)

(подпис) (телефон)

УКАЗАНИЯ

Справката се попълва от всички застрахователни и презастрахователни предприятия, получили лиценз.

Групирането на видовете застраховки е съобразено с класификацията по раздели I и II, от приложението към чл. 6, ал. 2 от Закона за застраховането.

В колони 1 и 2 се попълва brutният размер на застрахователните премии, включително отстъпените на презастрахователи премии и получените премии по активно презастраховане. Сумата се посочва преди облагането ѝ с данък.

Застраховките на превозни средства (**код 7220**) включват: застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови; застраховка на релсови превозни средства; застраховка на летателни апарати и застраховка на плавателни съдове, посочени в Закона за застраховането.

Застраховки „Гражданска отговорност на превозни средства“ (**код 7240**) включват: застраховки „Гражданска отговорност“, свързани с притежаването и използването на моторни превозни средства, летателни апарати и плавателни съдове, посочени в Закона за застраховането.

Застраховки на кредити, гаранции и разни финансови загуби (**код 7250**) включват: застраховка на кредити; застраховка на гаранции и застраховка на разни финансови загуби, посочени в Закона за застраховането

Отчетна единица: .....
 Гр. (с.) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**СПРАВКА ЗА БРУТНИТЕ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРЕМИИ ЗА 2012 Г.
 ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ,
 НАЧИСЛЕНИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА ПО ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ**

Показатели	Код на реда	Хил. левове
а	б	1
Брутни начислени застрахователни премии по институционални сектори	800	
Нефинансови предприятия	810	
Финансови предприятия	820	
Българска народна банка	821	
Търговски банки	822	
Други финансови посредници, с изключение на застрахователни предприятия и пенсионни фондове	823	
Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности - включва финансови къщи, обменни бюра, застрахователни брокери и посредници и други финансови посредници	824	
Застрахователни предприятия и пенсионни фондове	825	
Държавно управление	830	
Централно държавно управление	831	
Местно държавно управление	832	
Социалноосигурителни фондове	833	
Организации с нестопанска цел (фондации, творчески съюзи, синдикални организации и други)	840	
Домакинства (физически лица)	850	
Останал свят (нерезидентни единици)	860	

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

<input type="text"/>
<input type="text"/>

(подпис)

<input type="text"/>

(телефон)

УКАЗАНИЯ

Справката се попълва от застрахователните предприятия, извършващи дейности по **общо застраховане**.

Сектор “Нефинансови предприятия” включва всички единици, чиято основна дейност е производство и пазарна реализация на стоки и оказване на нефинансови услуги с цел реализиране на печалба.

Сектор “Финансови предприятия” включва:

- Българска народна банка
- Търговските банки
- Други финансови посредници, с изключение на застрахователни предприятия и пенсионни фондове - инвестиционни дружества, управляващи инвестиционни дружества, договорни фондове и инвестиционни посредници, които са получили разрешение за осъществяване на сделки, свързани с ценни книжа. Включват се също и предприятията, ангажирани с финансов лизинг, корпорациите занимаващи се с продажба/покупка на изплащане и предлагащи кредитиране за лични или търговски цели, холдингови компании, които само контролират и направляват група от поделения основно ангажирани с финансово посредничество и/или със спомагателни финансови дейности, но които сами по себе си не са финансови предприятия.
- Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности - финансови къщи, обменни бюра, застрахователни брокери и посредници, здравноосигурителни дружества и други финансови посредници.
- Застрахователни предприятия и пенсионни фондове - застрахователни дружества (общозастрахователни, животозастрахователни, презастрахователни) и пенсионни фондове.

Сектор “Държавно управление” включва:

- Централно държавно управление - Народно събрание, министерства, включително Министерски съвет като независима единица, агенции, които са независими юридически лица, Българска академия на науките и други автономни изследователски и научни институции, Българска национална телевизия и Българско национално радио.
- Местно държавно управление - всички общини като единици на публичната администрация.
- Социалноосигурителни фондове - институционални единици, които управляват социално-осигурителни схеми - Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, Учителски пенсионен фонд.

Сектор “Организации с нестопанска цел (фондации, творчески съюзи, синдикални организации и други)” се състои от институции и отделни юридически личности, **които обслужват домакинствата**. Секторът включва синдикати, политически партии, фондации, сдружения, църковни и религиозни общества, читалища и други.

Сектор “Домакинства (физически лица)” включва личности или групи от личности като потребители и производители на стоки предимно за собствена крайна употреба; еднолични търговци, водещи едностранни счетоводни записвания.

Сектор “Останал свят (нерезидентни единици)” включва всички нерезидентни институционални единици, ангажирани с операции с резидентни единици или имащи други икономически връзки с резидентни единици. Резидентите на страната са дефинирани като единици, чийто център на икономически интерес е на територията на страната, седалището им е разположено на същата територия и имат организирано производство, в което участват. Клоновете на резидентни единици в чужбина, чийто център на интерес е на територията на друга страна, се третират като нерезиденти.

Отчетна единица: .....
 Гр. (с) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

СПРАВКА ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ЗА 2012 ГОДИНА

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Дълготрайни материални активи в процес на изграждане към 01.01.2012 г. (незавършено строителство)	Продадени дълготрайни материални активи в процес на изграждане през 2012 г.	Разходи за придобиване на ДМА през текущата година чрез строителство и закупуване		Придобити ДМА през текущата година чрез строителство и закупуване	Дълготрайни материални активи в процес на изграждане към 31.12.2012 г. (незавършено строителство)	
				общо	в т.ч. за употребявани ДМА		общо	в т.ч. увеличение или намаление от преоценка
а	6	1	2	3	4	5	6	7
Общо (4510+4520+4530+4540+4550)	4500							
Земя	4510	x	x			x		x
Сгради, строителни съоръжения и конструкции (4521+4522+4523)	4520							
Жилищни сгради	4521							
Нежилищни сгради	4522							
Строителни съоръжения и конструкции	4523							
Машини, производствено оборудване и апаратура	4530							
Транспортни средства	4540							
Други разходи	4550							

Раздел А. Въведени в действие нежилищни сгради, строителни съоръжения и конструкции през 2012 г. /включени в стойността на придобитите ДМА кодове 4522 и 4523 от колона 5, намалени със стойността на употребяваните ДМА от колона 4/

(Хил. левове)

Наименование на обекта	Код на реда	Стойност на обекта
Нежилищни сгради (4611+4612+4613)	4610	
Производствени сгради	4611	
Търговски сгради	4612	
Други видове нежилищни сгради	4613	
Строителни съоръжения и конструкции (4621+4622+4623)	4620	
Транспортна инфраструктура	4621	
Тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии	4622	
Други видове инженерно-строителни съоръжения	4623	

Дата: _____

Ръководител: _____
 Съставител: _____
 Лице за контакт: _____

(име, презиме, фамилия)
 (име, презиме, фамилия)
 (име, презиме, фамилия)

_____ (подпис)
 _____ (телефон)

УКАЗАНИЯ

Формулярът се попълва от всички предприятия, които през 2012 г. са извършили разходи за придобиване или са придобили дълготрайни материални активи чрез действително извършени разходи за строителство и закупуване - нефинансови предприятия, съставлящи баланс; предприятия с нестопанска цел; застрахователи; специализирани инвестиционни предприятия; здравноосигурителни дружества; пенсионноосигурителни дружества; бюджетни предприятия - първостепенни разпоредители на бюджетни средства (министерства, ведомства, организации и общини) и централни офиси на банките. Бюджетните предприятия, когато имат извършени разходи само за една дейност в едно населено място, попълват един отчет, а когато разходите са за различни дейности или на различни населени места въвеждат обобщен отчет и детайлни отчети за всеки вид дейност и/или населено място (сумата от детайлните отчети трябва да е равна на общите разходи за придобиване на ДМА от обобщения отчет). Централните офиси на банките подават един отчет.

Дълготрайни материални активи /ДМА/, за които не са направени разходи от инвеститора, а са получени от дарения, не са обект на наблюдение с този формуляр.

Формулярът съдържа информация за направените разходи за придобиване на ДМА и придобитите ДМА през отчетната година и стойността на дълготрайните материални активи в процес на изграждане в началото и в края на същата (незавършено строителство), (салдото по сметка 613). Източник на информация по тези показатели са счетоводните записвания на предприятието.

Увеличението **или намалението (със знак "-")** от извършена преоценка **само** на дълготрайните материални активи в процес на изграждане към 31.12.2012г. (незавършено строителство) се посочва в колона 7.

По редове се предоставя информация за структурата на разходите и придобитите ДМА по видове: земя; сгради и строителни съоръжения и конструкции; машини, производствено оборудване и апаратура; транспортни средства и други разходи.

В раздел А "Въведени в действие нежилищни сгради, строителни съоръжения и конструкции през 2012г." се посочват данни за стойността на въведените през отчетната година нежилищни сгради и строителни съоръжения чрез ново строителство, разширение и основен ремонт.

Нежилищни сгради – на код 4610 се посочва общата стойност на нежилищните сгради.

На код 4611 - **производствени сгради** се посочва стойността на сгради, предназначени за производството на промишлена продукция, в които се извършват производствени, монтажни и складови операции (заводи, производствени корпуси, промишлени цехове и работилници), резервоари, силози и складове.

На код 4612 - **търговски сгради** се посочва стойността на сгради за търговия на едро и дребно, панаирни палати, зали за провеждане на търгове и изложбени зали, бензиностанции и др.

На код 4613 - **други видове нежилищни сгради** се посочва стойността на всички останали видове нежилищни сгради, непосочени по-горе - административни сгради; сгради за краткосрочно пребиваване (хотели и други сгради за краткосрочно пребиваване); сгради за обслужване на транспорта и съобщенията (гари, аерогари, телефонни централи, гаражи); учебни сгради и сгради за научни изследвания; медицински (здравни) сгради, сгради за културни обществени забавления, музеи и библиотеки, спортни сгради и други нежилищни сгради (селскостопански сгради, сгради с култово и религиозно предназначение, недвижими паметници на културата и други сгради, неклассифицирани другаде).

Строителни съоръжения и конструкции - на код 4620 се посочва общата стойност на строителните съоръжения и конструкции.

На код 4621 - **транспортна инфраструктура** се посочва стойността на въведените в експлоатация пътни съоръжения, свързани с транспортната инфраструктура (пътища - пътна и улична мрежа, магистрални и градски релсови пътища, самолетни писти, мостове и тунели); хидротехнически съоръжения (пристанища и водни пътища, язовири, хидромелиоративни съоръжения за напоителни и отводнителни системи).

На код 4622 - **тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии** се посочва стойността на магистрални тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии (магистрални нефто- и газопроводи, магистрални водопроводи, магистрални далекосъобщителни линии, магистрални електропроводи); локални тръбопроводи и кабелни мрежи (локална газопроводна мрежа, локална водопроводна и топлофикационна мрежа, локална канализационна мрежа, локална електрическа и далекосъобщителна мрежа).

На код 4623 - **други видове инженерно-строителни съоръжения** се посочва стойността на всички останали строителни съоръжения, непосочени по-горе (съоръжения за спорт и развлечение, спортни терени и други строителни съоръжения, неклассифицирани другаде).

Отчетна единица: .....
 Гр. (с.) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**СПРАВКА
 ЗА ПЛАТЕНИТЕ ДАНЪЦИ И ТАКСИ ЗА 2012 ГОДИНА**

ВАЖНО: Данните се попълват в левове - цели числа

(Левове)

Показатели	Код на реда	Платени суми - левове, цели числа
а	б	1
Данъци и такси за превозни средства		
Такса при регистрация на пътни превозни средства	8461	
Данък върху превозните средства	8462	
в т. ч. данък върху корабите, вписани в регистрите на българските пристанища и въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Р. България за гражданските въздухоплавателни средства	8469	
Данък върху разходите, свързани с експлоатацията на МПС, използвани за управленска дейност	8463	
Пътна такса (винетка) - закупена в България	8464	
Платени суми за замърсяване, съгласно:		
Закон за чистотата на атмосферния въздух	8471	
Закон за водите	8472	
Закон за управление на отпадъците	8473	
Такса смет	8474	
Закон за защитените територии	8475	
Закон за лечебните растения	8476	
Платени суми за ползване на ресурси		
Ползване на водни ресурси (не се включват сумите за доставка на вода)	8481	
Добив на кариерни материали	8482	
За горите	8483	
За събиране на билки	8484	

Дата:

Ръководител:
 Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ

Справката се попълва от всички юридически лица - предприятия, подразделения на предприятия, стопански организации, бюджетни предприятия /областни и общински администрации, министерства, ведомства, научни институти/, банки, предприятия с нестопанска цел, специализирани инвестиционни предприятия, пенсионноосигурителни, здравноосигурителни и застрахователни дружества и други, които са платили суми за посочените в справката данъци и такси през 2012 година. Общините попълват една обща справка за сумите, които са платили, а не които са получили като данъци и такси от населението и фирмите. **Справката се попълва в ЛЕВОБЕ.**

Данъци и такси, свързани с притежаването и използването на превозни средства

Такса при регистрация на превозните средства. Това са такси за издаване и подмяна на документи за право на движение на пътни превозни средства, както и за право на ползване на табели с регистрационен номер. Заплащат се от собствениците на превозните средства еднократно, при регистрацията им.

Данък върху превозните средства – тук се включват годишните данъци по Закона за местните данъци и такси, раздел IV „Данък върху превозните средства“ и с тях се облагат: превозните средства, регистрирани за движение по пътната мрежа в Република България; корабите, вписани в регистрите на българските пристанища; въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Република България за гражданските въздухоплавателни средства, заплащани от собствениците на превозните средства.

Данък върху разходите, свързани с експлоатация на превозни средства, когато с тях се осъществява управленска дейност. С него се облагат документално обосноваваните разходи за поддръжка, ремонт и експлоатация на превозни средства, когато с тези превозни средства предприятието осъществява управленска дейност. Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите се определя по реда и условията на чл.215 от ЗКПО. Данъчно задължени лица за този вид данък са лицата, които подлежат на облагане с корпоративен данък.

Данъци върху замърсяванията на околната среда

Таксите за замърсяване на околната среда са насочени към опазването на околната среда, съхраняване на биологичното разнообразие, опазване и ползване на компонентите на околната среда, контрол и управление на факторите, които увреждат околната среда, предотвратяване и ограничаване на замърсяванията. Определянето на видовете такси и размера им следва спецификата на законите за околната среда, която обуславя голямото им разнообразие.

Закон за чистотата на атмосферния въздух – таксите се заплащат от крайните потребители на котелно гориво и мазут с над 1 на сто сярва По **Закона за водите** - такси за замърсяване за: заустване на отпадъчни води в повърхностни води и отвеждане на замърсители в подземните води.

По **Закона за управление на отпадъците** в ПУДООС или в други организации по оползотворяване на отпадъци постъпват сумите от продуктова такса - в размер и по ред, определени с акт на Министерския съвет, която се заплаща от данъчнозадължените лица: лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци; отговарящи за разделното им събиране и постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване; както и лицата, които пускат на пазара опаковани стоки, отговарящи за разделното събиране на отпадъците, получени при употребата на тези стоки, както и за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване.

Такса смет - се заплаща за събирането, извозването и обезвреждането в депа или съоръжения за битови отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Определя се в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет и се заплаща всяка година заедно с данъка от данъчно задължените лица за притежаване на недвижими имоти.

По **Закона за защитените територии** това са разрешителни за ползване на дървесина, разрешителни за събиране с търговски цели на гъби и диворастващи плодове.

По **Закона за лечебните растения** – такси за ползване на лечебни растения

Платени суми за ползване на ресурси

За ползване на водни ресурси – включват се само разрешителни за водовземане на повърхностни, подземни и минерални води. Не се включват платените суми към ВиК за доставка на вода.

Такси за добив на кариерни материали – заплащат се от физически или юридически лица, които добиват кариерни материали. Таксите се определят по нормативите определени тарифи поотделно за всеки вид кариерен материал върху брутния добив, посочен по регистрите за производство на съответната кариера или по количествата, определени във временните или еднократните разрешения за добив на кариерни материали.

За горите – сумите, които горските Държавни предприятия превеждат в бюджета на МЗХ, съгласно §11 от предходните и заключителните разпоредби на Закона за горите, от средствата по чл. 179, ал.1 и тарифните такси, които се внасят по силата на Закона за лова и опазването на дивеча.

Такси за събиране на билки – сумите, които се внасят в националния бюджет от ползването на находища в земеделски земи, води и водни обекти – държавна собственост, в границите на населените места и поземления фонд, съгласно чл. 24 и чл. 25, ал. 1, т. 4 от Закона за лечебните растения. Таксите се определят по Тарифа за таксите, които се заплащат за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти – държавна собственост. (ПМС № 94 от 29.05.2000 г., обн., ДВ,бр. 46 от 06.06.2000)

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Отчетна стойност на нетекущите активи					Преоценена стойност (4+5-6)		Амортизация				Преоценена стойност в края на периода (7-14)				
		в началото на периода	на постъпилите през периода	в т.ч. на постъпили от нови местно производство	на излезлите през периода	в края на периода (1+2-3)	увеличение	намаление	в начало на периода	начислена през периода	отписана през периода	в края на периода (8+9-10)	увеличение	намаление	Преоценена стойност в края на периода (7-14)		
а	6	1	2	2а	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
III. Дългосрочни финансови активи																	
Акции и дялове в предприятия от група	6351																
Предоставени заеми на предприятия от група	6352																
Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	6353																
Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия	6354																
Дългосрочни инвестиции	6355																
Други заеми	6356																
Изкупени собствени акции	6357																
Общо за група III	6350																
IV. Отсрочени данъци	6360																
Общо нетекущи (дълготрайни) активи (I+II+III+IV)	6000																

Дата:

Ръководител:

Съставител:

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....
 Гр. (с.) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

**СПРАВКА ЗА ПРИТЕЖАВАНИТЕ ЦЕННИ КНИЖА И ФИНАНСОВИ ДЕРИВАТИ
 ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ КЪМ 31.12.2012 ГОДИНА**

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Номинална стойност	Стойност преди последна преоценка	Преоценена стойност към 31.12.2012
а	б	1	2	3
Притежавани финансови активи в ценни книжа и деривати по институционални сектори издатели				
I. Облигации	2300			
1. Краткосрочни корпоративни облигации	2310			
Нефинансови предприятия	2311			
Търговски банки	2312			
Инвестиционни компании и посредници, договорни фондове, предприятия ангажирани с финансов лизинг, корпорации, занимаващи се с продажба/покупка на изплащане и предлагащи кредитиране за лични или търговски цели, холдингови компании и други	2313			
Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности - финансови къщи, обменни бюра, застрахователни посредници, пенсионни дружества и други	2314			
Застрахователи и пенсионни фондове	2315			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2316			
2. Дългосрочни корпоративни облигации	2320			
Нефинансови предприятия	2321			
Търговски банки	2322			
Инвестиционни компании и посредници, договорни фондове, предприятия ангажирани с финансов лизинг, корпорации, занимаващи се с продажба / покупка на изплащане и предлагащи кредитиране за лични или търговски цели, холдингови компании и други	2323			
Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности - финансови къщи, обменни бюра, застрахователни посредници, пенсионни дружества и други	2324			
Застрахователи и пенсионни фондове	2325			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2326			
3. Общински облигации	2330			
Дългосрочни	2331			
Краткосрочни	2332			
II. Държавни ценни книжа	2340			
Дългосрочни	2341			
Краткосрочни	2342			
III. Други дългови документи и права	2350			
1. Други дългосрочни дългови документи и права	2360			
Нефинансови предприятия	2361			
Търговски банки	2362			
Инвестиционни компании и посредници, договорни фондове, предприятия ангажирани с финансов лизинг, корпорации, занимаващи се с продажба/покупка на изплащане и предлагащи кредитиране за лични или търговски цели, холдингови компании и други	2363			
Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности - финансови къщи, обменни бюра, застрахователни посредници, пенсионни дружества и други	2364			
Застрахователи и пенсионни фондове	2365			
Общини и предприятия финансирани от местните бюджети	2366			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2367			

Показатели	Код на реда	Номинална стойност	Стойност преди последна преоценка	Преоценена стойност към 31.12.2012
а	б	1	2	3
2. Други краткосрочни дългови документи и права	2370			
Нефинансови предприятия	2371			
Търговски банки	2372			
Инвестиционни компании и посредници, договорни фондове, предприятия ангажирани с финансов лизинг, корпорации, занимаващи се с продажба/покупка на изплащане и предлагащи кредитиране за лични или търговски цели, холдингови компании и други	2373			
Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности - финансови къщи, обменни бюра, застрахователни посредници, пенсионни дружества и други	2374			
Застрахователи и пенсионни фондове	2375			
Общини и предприятия финансирани от местните бюджети	2376			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2377			
IV. Финансови деривати на:	2380	x		
Нефинансови предприятия	2381	x		
Търговски банки	2382	x		
Инвестиционни компании и посредници, договорни фондове, предприятия ангажирани с финансов лизинг, корпорации, занимаващи се с продажба/покупка на изплащане и предлагащи кредитиране за лични или търговски цели, холдингови компании и други	2383	x		
Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности - финансови къщи, обменни бюра, застрахователни посредници, пенсионни дружества и други	2384	x		
Застрахователи и пенсионни фондове	2385	x		
Общини и предприятия финансирани от местните бюджети	2386	x		
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2387	x		
Общо (I + II + III + IV)	2400			

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Указания за попълване на Справката за притежаваните ценни книжа и финансови деривати по институционални сектори

Тази справка разглежда част от притежаваните ценни книжа на предприятието. Тя съдържа информация за облигациите, държавните ценни книжа и другите дългови документи и права, разпределени по институционални сектори издатели на ценните книжа, като отразява статистическите изисквания на Европейските институции.

Ценните книжа се класифицират като краткосрочни или дългосрочни в зависимост от времето от издаването до настъпване **на падежа като краткосрочни със срок до 1 година или дългосрочни със срок над 1 година, за разлика от възприетия класификационен подход в практиката на предприятието, където ценните книжа са класифицирани в зависимост от намеренията на предприятието да извършва операции с тях.**

Позицията "Други дългови документи и права" включва всички останали сделки с дългови ценни книжа различни от компенсаторни инструменти, инвестиционни бонове, изкупени собствени облигации, менителници и записи на заповед.

В справката са включени и притежаваните финансови деривати.

Отчетна единица: .....
 Гр. (с.) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР										Обл.	Общ.	Деятност	Звено

**ОТЧЕТ ЗА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА, СРЕДСТВАТА ЗА РАБОТНА ЗАПЛАТА
И ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ТРУД ЗА 2012 ГОДИНА**

Част I. Наети лица по трудово и служебно правоотношение

Раздел 1. Среден списъчен брой и начислени средства за работна заплата

а	Код на реда	Среден списъчен брой		Средства за работна заплата (в левове - цели числа)
		Общо	в т.ч. жени	Общо
а	б	1	2	3
Наети лица по трудово или служебно правоотношение (на пълно и непълно работно време)	1000			
в т.ч. без лицата в отпуск по майчинство (от код 1010 до код 1090)	1001			х
от код 1001: жени	1002	х	х	
Наетите от код 1001 по Национална класификация на професиите и длъжностите от 1.01.2011 г.:				
Ръководители	1010			
Специалисти	1020			
Техници и приложни специалисти	1030			
Помощен административен персонал	1040			
Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	1050			
Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	1060			
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	1070			
Машинни оператори и монтажници	1080			
Професии, неизискващи специална квалификация	1090			
Наети лица на непълно работно време без лицата в отпуск по майчинство				
- непреизчислени към пълна заетост	1200			х
- преизчислени към пълна заетост - от код 1001	1300			

Раздел 2. Движение и отработено време

а		Код на реда	Брой
а		б	1
Наличност, приемане и напускане	Наличност по списък в началото на годината	1810	
	Приети от началото на годината - общо	1820	
	в т.ч. постъпили за първи път от образователната система	1830	
	Напуснали през годината - общо	1840	
	Наличност по списък в края на годината (код 1810 + код 1820 - код 1840)	1880	
Отработено и платено време през годината	Отработени човекодни	1910	
	в т.ч. от наетите на непълно работно време	1911	
	Човекодни за действително използван платен отпуск и престой	1920	
	в т.ч. от наетите на непълно работно време	1921	
	Отработени човекочасове	1930	
в т.ч. от наетите на непълно работно време	1931		

Раздел 3. Начислени средства за работна заплата и други разходи за труд на работодателя

		Код на реда	От началото на годината (в левове - цели числа)	
а		б	1	
Начислени средства за работещите по трудово и служебно правоотношение	Работна заплата - общо (код 3100 = код 3120 + код 3130 + код 3140 + код 3150) (код 3100 = код 1000 к.3)	3100		
	в т.ч.	Основна заплата за действително отработено време	3120	
		Възнаграждение над основната заплата (наднормено и премии по системите за заплащане на труда)	3130	
		в т.ч. годишни, шестмесечни, тримесечни премии, целеви награди, извънредни заплати и други еднократни възнаграждения	3133	
		Възнаграждение за платен отпуск	3140	
		Допълнителни и други възнаграждения (за нощен труд, работа на смени, професионален стаж, извънреден труд) по КТ, ЗДС, друг закон, колективен или индивидуален трудов договор	3150	
	Обезщетения по КТ, ЗДС и КСО		3160	
	в т.ч.	по чл. 200, ал. 3 от КТ и чл. 104, ал. 4 от ЗДС	3161	
		по чл.222, ал. 1 и 2 от КТ и чл. 104, ал. 1 и 2 от ЗДС	3162	
		по чл. 220, ал. 1 и чл. 225 от КТ и чл. 104, ал.3 от ЗДС	3163	
	Социални и здравни осигуровки (вкл. доброволни и фонд "Безработица")(код 3170 = код 3171 + код 3172)		3170	
	от тях:	За задължително обществено осигуряване (вкл. здравно)	3171	
		За допълнително доброволно осигуряване, за сметка на работодателя (вкл. здравно)	3172	
	Други социални разходи и надбавки		3180	
	Данък върху социалните разходи		3190	
Разходи за обучение на персонала		3191		
Други разходи свързани с наетите лица		3192		
Субсидии получени от работодателя		3193		

Част II. Работещи без трудово и служебно правоотношение с отчетната единица

	Код на реда	Среден брой през годината	в т.ч. жени	Разходи за възнаграждения (в левове - цели числа)
а	б	1	2	3
Наети лица по договор за управление и контрол (без тези, включени в кодове 1000, 1500 и 1600)	1400			
Наети лица по извънтрудови правоотношения (граждански договор)	1500			
в т.ч. наети лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател	1510			
Наети лица за допълнителен труд при друг работодател (чл. 111 от КТ)	1530			
Работещи собственици (без тези, включени в код 1000 и код 1400)	1600			
Социални и здравни осигуровки	3300	х	х	

Част III. Работещи пенсионери

	Код на реда	Среден брой през годината	в т.ч. жени	Разходи за възнаграждения (в левове - цели числа)
а	б	1	2	3
Работещи пенсионери - общо (по трудово или служебно правоотношение, по договор за управление и контрол, по граждански договор и собственици) (код 1700 = код 1710 + код 1720)	1700			
в т.ч.	ненавършили възрастта по чл.68, ал.1 от КСО	1710		
	навършили възрастта по чл.68, ал.1 от КСО	1720		

 Дата:

 Ръководител:
 Съставител:

 Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ
ЗА ОТЧИТАНЕ НА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА И СРЕДСТВАТА
ЗА РАБОТНА ЗАПЛАТА И ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ТРУД ПРЕЗ 2012 ГОДИНА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Годишното отчитане на заетите лица и средствата за работна заплата и други разходи за труд се извършва чрез формуляра по труда "Отчет за заетите лица, средства за работна заплата и други разходи за труд". Включват се както българските, така и смесените предприятия с чуждо участие в страната. Отчетът по труда се съставя за целия календарен период с данни, извлечени от първичната документация.

В годишния формуляр за 2012 година са включени допълнителни показатели за отработеното време и разходите за труд свързани с наетите лица по трудово или служебно правоотношение. Събирането на информация за тези показатели произтича от разпоредбите на Регламент № 530/1999 на Съвета и Регламент № 1737/2005 на Европейската Комисия и има за цел осигуряването на съпоставима информация за пазара на труда в Европейската общност.

Основен източник на информация при попълването на отчета са ведомостите за заплати.

Обработката на информацията от годишната отчетност по труда в НСИ се извършва по местонамиране на дейността на местните единици (поделенията), а не по седалище на предприятието. За целта всички предприятия, които имат местни единици – цехове, клонове, офиси и т.н. на територията на друга община и не са на самостоятелен баланс представят:

- общ отчет – попълва се от отчетната единица по всички раздели и включва данните на всички цехове, клонове, офиси и т.н. независимо от местонамирането им;

- отделни отчети за всички цехове, клонове, офиси и т.н. с попълнени всички раздели. Сборът от данните на тези отчети трябва да бъде равен на съответните данни от общия отчет.

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ

Част I. Наети лица по трудово и служебно правоотношение.

1. В списъчния брой на персонала **се включват** всички лица, приети на работа /постоянна, временна и сезонна/, които са в трудово правоотношение съгласно КТ, или в служебно правоотношение съгласно ЗДС с отчетната единица. Лицата се включват в списъчния състав от деня на зачисляването им на работа.

На код **1000** се включват и лицата, назначени със срочни трудови договори по условията на Закона за насърчване на заетостта, както и тези по ПМС № 66/28.03.96 година, ПМС № 212 от 1993г. и ПМС № 258 от 02.12.2005 година.

На код 1000 се включват и наетите лица по договор за управление и контрол, на които основното работно място и прослужен трудов стаж (съгласно СС-19 т.1) е в отчетната единица. Техните средства се посочват на код 1000 кол. 3 (респ. на код 3100), но само тази част от тях, която е посочена като заплащане в договора им с отчетната единица. Другите възникнали плащания извън този договор, имащи характер на хонорари и др. подобни плащания, трябва да бъдат посочени на код 1400 кол. 3.

Лицата, работещи на **непълно работно време се преизчисляват в еквиваленти на пълна заетост**. За да се преизчисли на база пълна заетост, списъчният брой на наетите на непълно работно време се умножава с коригиращ коефициент, изразяващ отношението между регламентираното по договор непълно работно време и законоустановеното работно време.

Включват се и лицата, временно отсъстващи поради болест, неплатен отпуск не по-дълъг от три месеца, отпуск по майчинство.

2. **Не се включват:** лицата в неплатен отпуск за повече от три месеца; сезонните работници, намиращи се в отпуск, когато не им се начислява работна заплата; лицата, сключили граждански договор за работа; наетите лица по чл. 111 от КТ.

3. Изчисляването на показателя „Среден списъчен брой“ (ССБ) е съгласно „Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала“, утвърдена със Заповед на председателя на НСИ, и се определя по метода на средната аритметична величина.

3.1. Средният списъчен брой на наетите по трудово или служебно правоотношение за един месец се изчислява чрез сумирането на списъчния брой на наетите лица на пълно работно време и броя на наетите лица на непълно работно време, преизчислени в еквиваленти на пълна заетост за всеки календарен ден от месеца (включително почивните дни и официалните празници), след което полученият общ сбор се разделя на броя на календарните дни за съответния месец.

Списъчният брой през почивните и празничните дни се взема за равен на списъчния брой на наетите от последния работен ден.

3.2. Средният списъчен брой на наетите за отчетната година се определя чрез сумиране на средния списъчен брой за всеки месец и полученият сбор се разделя на 12 (броя на месеците в годината).

3.3. В случаите, когато фирмата, поделението, предприятието не е работило пълна календарна година (сезонност, въвеждане в експлоатация през годината, преустановяване на дейността), сумата на средния списъчен брой на персонала за месеците, през които отчетната единица е работила, се разделя на 12.

3.4. На код **1001** се посочва средният списъчен брой на персонала без лицата в отпуск по майчинство (чл.163 и 164 от КТ). Получава се като разлика между средния списъчен брой на наетите лица и средния списъчен брой на лицата в отпуск по майчинство.

4. По **кодове 1010, 1020, ..., 1090** се разпределя персонала без лицата в отпуск по майчинство посочен на код 1001, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите от 1.01.2011 г. на равнище клас (еднозначен код).

5. На код **1200** се посочва средният годишен брой на лицата наети на непълно работно време, но **без** да е преизчислен в еквивалент на пълна заетост. Тук се отнасят лицата, приети на работа на непълно работен ден, непълна работна седмица, непълно работен месец т.е. назначените по чл.138, 138а и 114 от КТ. Не се включват лицата в отпуск по майчинство.

6. На код **1300** се посочва средният списъчен брой на наетите лица на непълно работно време от код 1200, **преизчислен в еквивалент на пълна заетост** въз основа на продължителността на работното време, установено в трудовия договор.

ПРИМЕР 1:

В предприятието "А" от 3 май са назначени 9 души на работа по 3 часа на ден. Нормално установената продължителност на работния ден в предприятието е 8 часа. КЕПЗ е равен на (3часа/8часа) ≈ 0.38. Броят календарни дни в месеца, през които лицата са били част от списъчния брой на персонала, е 29 дни (31 – 2). Следователно ССБ на лицата, работещи на непълно работно време, е равен на (9 лица x 0.38 x 29 дни): 31 дни ≈ 3 лица.

КЕПЗ = ПНРВ / ППРВ

КЕПЗ - коригиращият коефициент, чрез който се изчисляват еквивалентите на пълна заетост;

ПНРВ - нормална продължителност на работното време в часове на едно лице, работещо на непълно работно време;

ППРВ - нормална продължителност на работното време в часове на едно лице, работещо на пълно работно време.

ПРИМЕР 2:

В предприятието "Б" има 10 наети лица, на които работното време е 2 дни по 8 часа в седмицата. За изчисляването на средния списъчен брой се изхожда от седмичния брой работни часове - в случая 16 часа (8 x 2). При нормална продължителност на работната седмица 40 часа (8 часа x 5 дни) коефициентът КЕПЗ за тези лица е равен на 16 часа : 40 часа = 0.40. Ако се приеме, че месецът има 30 календарни дни и лицата са включени в списъчния брой през целия период, то ССБ = (10 x 0.40 x 30) : 30 = 4 лица.

7. В **раздел 2** на формуляра се попълва информация за отработеното време и движението на персонала: приети и напуснали.

На **кодове 1910, 1911, 1930 и 1931** се посочват действително отработените дни и часове на персонала, като тези на работещите на непълно работно време **не се** преизчисляват към пълна заетост. В отработените часове се включват и тези за извънреден труд. На код 1910 **не** се включват дните за платен отпуск, отпуск по болест, неплатен отпуск и др. неотработени дни.

На **кодове 1920 и 1921** се посочват дните на действително ползван полагаем годишен отпуск през 2012 г. вкл. и от минали години; платени отпуски за обучение съгласно чл. 169, ал. 1, 3 и 4, чл.170 ал. 1 от КТ, платен отпуск за квалификация съгласно чл. 65 от ЗДС, други видове платен отпуск съгласно чл. 157, 158, ал. 1, чл. 159, ал. 1, чл.161, ал.1 (когато този отпуск е платен), чл.166 и 168 от КТ. Тук се включват още и дните за временна неработоспособност, платени от работодателя и дните на платения престой.

Не се включват отпуските по условията на: чл. 161, ал.1 (когато този отпуск е неплатен), чл. 162, 163,164,165,167 от КТ.

8. В **раздел 3** на код **3100** се посочват всички **начислени** през годината средства за работна заплата и други възнаграждения на работещите по трудово или служебно правоотношение. **Не се включват:** 1) осигурителните вноски за сметка на работодателя, обезщетенията по КТ, ЗДС и КСО, както и обезщетенията и помощите за сметка на осигурителните фондове (отглеждане на дете, временна неработоспособност); 2) допълнителната сума /задължение и разход към персонала/ за компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползвано право на натрупан отпуск към датата на съставяне на годишния счетоводен отчет съгл. СС-19.

Средствата за работна заплата, посочени на код 1000 кол. 3 трябва да са равни на тези, посочени на код 3100.

На код **3130** се посочват начислените над основното възнаграждение суми за стимулиране на персонала, и други специфични допълнителни възнаграждения, определени според прилаганите системи на заплащане на труда или уговорени с колективен или индивидуален трудов договор.

На код **3133** се посочват само тези суми от код **3130**, които имат характер на нерегулярни премии, платени от работодателя през годината: тримесечни, годишни или с друга периодичност премии, 13-та или 14-та заплата, по случай определени празници (Великден, 24 май, 15 септември, Коледа), допълнителни плащания за платен годишен отпуск и т.н. **Не се включват** допълнителните възнаграждения (премии), плащани регулярно на всеки платен период, дори ако сумата им варира от месец на месец.

На код **3150** се посочват начислените суми за нощен труд, работа на смени, за образователна и научна степен, за професионален стаж, работа през празничните и почивни дни, извънреден труд и други.

9. На **кодове 3160, 3170, 3180 и 3190** се посочват разходите за сметка на работодателя само за работещите по трудово или служебно правоотношение.

10. На код **3160** се посочват начислените обезщетения за сметка на работодателя по КТ, ЗДС, КСО или друг нормативен акт:

- от КТ- по чл. 200,213, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224 и 225;

- от ЗДС - по чл.77, 78, 104, 106 и 107;

- от КСО- по чл. 40 ал.5.

11. На код **3171** се посочват осигурителните вноски за сметка на работодателя във фондовете "Безработица", "Пенсии", "Трудова злополука и професионална болест", "Общо заболяване и майчинство", "Гарантирани вземания на работниците и служителите", "Учителски пенсионен фонд", разходите за задължително застраховане на работниците и служителите за риска "трудова злополука", здравноосигурителните вноски и вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване върху всички начислени през годината средства за работна заплата и други възнаграждения на работещите по трудово или служебно правоотношение.

12. На код **3172** се посочват разходите за осигурителни вноски за сметка на работодателя във фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване; допълнително доброволно осигуряване за безработица и/или професионална квалификация по КСО и допълнително доброволно здравно осигуряване по Закона за здравето осигуряване. Не се включат осигурителните вноски за допълнително доброволно осигуряване, когато те са за сметка на наетото лице, дори и в случаите, когато по желание на работника, работодателят удържа от трудовото възнаграждение осигурителната вноска и я превежда в осигурителното дружество.

13. На код **3180** се посочват социални разходи за: поевтиняване на храна, поддръжка на почивни бази, неуниформено облекло, транспорт, еднократни помощи изплатени на наетите за лекарства, раждане и други. За социалните разходи предоставени в натура се посочва стойността на стоките и услугите предоставяни от страна на работодателя на наетите по покупни цени, а за произведените в предприятието - по цени на производител.

14. На код **3190** се посочва данакът за сметка на работодателя по чл. 216 от ЗКПО, начислен върху сумите за социални разходи в натура по чл. 204 ал.2 от същия закон. Не трябва да се посочват сумите, начислени по Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

15. На код **3191** се посочват разходите, направени за повишаване квалификацията и уменията на персонала; за поддръжка на учебно-практични бази и центрове за обучение (без възнагражденията на персонала); за участие в курсове за обучение; възнаграждения, изплащани на външни за предприятието преподаватели и инструктори, разходи за пособия и инструменти, свързани с обучението, и суми, плащани на организации за професионално и друго обучение.

16. На код **3192** се посочват разходите за осигуряване на специално предпазно и работно облекло, безплатна предпазна храна и противоотрови, разходи по преместване на работника или служителя на работа в друго населено място (чл. 216 от КТ или чл. 81б, ал. 4 от ЗДС), разходи за набиране на персонал (обяви във вестници, разходи за провеждане на интервюта и конкурси, транспортни разходи на кандидатите, добавки за временно настаняване на новонаетия персонал) и други.

17. На код **3193** се посочват сумите, получени от работодателя под формата на субсидия и използвани за покриване изцяло или отчасти на разходите за основно и допълнително трудово възнаграждение на наетите лица. За субсидии се считат и получаваните от работодателите средства по програми и мерки за насърчване на заетостта съгласно чл. 30а, ал. 1, т.1,2 и 3 от ЗНЗ и сумите получавани от работодателя за възнаграждения на персонала по програми финансирани от фондове на Европейския съюз. Не се включват сумите, отнасящи се за разходи за социално осигуряване и тези получавани по схеми за обучение на персонала. Не се считат за субсидии сумите получавани от държавния бюджет за възнаграждения на персонала в общинската администрация и сумите предоставяни от Националната здравноосигурителна каса по клинични пътеки.

Част II. Работещи без трудово и служебно правоотношение с отчетната единица.

14. На код **1400** се посочват лицата по договор за управление и контрол, които не са включени в код 1000, код 1500 и код 1600.

15. На код **1500** се посочва броят на наетите лица по извънтрудово правоотношение (граждански договор). В начислените средства на код 1500 колона 3 се посочват всички суми като хонорари, лекторски и други подобни възнаграждения на наетите по извънтрудови правоотношения.

16. На код **1510** се посочват лицата, които през годината са имали сключен **само** договор за извършване на услуги с личен труд (граждански договор) с отчетната единица и **нямат** трудово или служебно правоотношение с друг работодател.

17. На код **1530** се посочват данни за лицата, назначени по чл.111 от КТ. Те не се включват в Част I.

18. На код **1600** се посочва броят на работещите собственици, които участват пряко в дейността на фирмата. Тези, които са в трудово правоотношение с отчетната единица се посочват само на код 1000 и не следва да се посочват на код 1600. Не се посочват съдружниците, които само получават дивиденди за дялово участие.

Средният брой през годината на лицата, посочени на кодове 1400,1500,1530 и 1600 кол. 1 и 2, се изчислява чрез сумиране на техния брой за всеки месец и полученият сбор се разделя на 12.

19. На код **3300** се посочват осигурителните вноски за сметка на работодателя на работещите без трудово и служебно правоотношение. Това са социалните и здравни осигуровки за хонорари, лекторски и др. подобни възнаграждения, за начислени суми по граждански договори, за начислени суми по договор за управление и контрол. Не трябва да се посочват социалните и здравни осигуровки на работещите собственици (посочени на код 1600) - тези суми са за сметка на самоосигуряващото се лице.

Част III. Работещи пенсионери.

20. На код **1700** се посочват всички работещи пенсионери, независимо дали са в трудово или служебно правоотношение, по договор за управление и контрол, граждански договор с отчетната единица или са работещи собственици.

Забележки:

Използвани съкращения: **ЗДС** – Закон за държавния служител; **ЗКПО** – Закон за корпоративното подоходно облагане; **КСО** – Кодекс за социалното осигуряване; **КТ** – Кодекс на труда, **ЗНЗ** – Закон за насърчване на заетостта.

Отчетна единица: .....
 Гр. (с.) .....
 Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

СПРАВКА ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (НИРД) ПРЕЗ 2012 ГОДИНА

Обслужвана икономическа дейност (двузначен код по КИД - 2008)

Раздел I. Разходи за НИРД по области на науката

		(Хил. левове)						
Код на реда	Общо	Естествени науки	Технически науки	Медицински науки	Селскостопански науки	Обществени науки	Хуманитарни науки	
6	1	2	3	4	5	6	7	
100								
A. Разходи за НИРД - общо (110+120)								
Текущи разходи за НИРД (130+140+150)								
в т.ч. за персонал, зает с НИРД								
Разходи за придобиване на ДМА, предназначени за НИРД								
в т.ч. за машини и оборудване								
B. Текущи разходи по видове изследвания (110)								
Разходи за фундаментални изследвания								
Разходи за приложни изследвания								
Разходи за експериментални разработки								

Раздел II. Разходи за НИРД по източници на средствата

		(Хил. левове)	
Код на реда	Отчет		
б	1		
200			
Разходи за НИРД - общо (210+220)			
Национални източници - общо (211÷214)			
Предприятия / Собствена стопанска дейност, различна от НИРД			
Бюджетни организации и правителствени фондове (ФНИ, НИФ)			
Висши училища			
Нетърговски организации			
Чуждестранни източници - общо (221+222+223+224)			
Чуждестранни предприятия (228+229)			
- предприятия от Вашата група предприятия			
- Други чуждестранни предприятия			
Европейска комисия			
Международни организации			
Други чуждестранни източници			

Раздел III. Разходи за НИРД по социално-икономически цели

		(Хил. левове)	
Код на реда	Отчет		
б	1		
700			
Разходи за НИРД - общо (701÷714)			
Проучване и експлоатация на земната повърхност, водите и атмосферата			
Опазване на околната среда			
Граждански космически изследвания			
Развитие на транспорта, телекомуникациите и друга инфраструктура			
Производство, съхранение, разпределение и използване на енергията			
Усъвършенстване на промишленото производство и технологиите			
Развитие на здравеопазването			
Развитие на селското и горско стопанство и риболова			
Развитие на образованието			
Културни, развлекателни и религиозни дейности			
Изследване на политически и социални системи, структури и процеси			
Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от публични университетски фондове			
Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от други източници			
Отбрана			

Раздел IV. Персонал, зает с НИРД, по области на науката

(Среден брой през годината)

Код на реда	Общо		Естествени науки		Технически науки		Медицински науки		Селскостопански науки		Обществени науки		Хуманитарни науки	
	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Непреизчислени в еквивалент на пълна заетост:														
Персонал - общо (310+320)	300													
Изследователи	310													
Друг персонал, зает с НИРД	320													
Преизчислени в еквивалент на пълна заетост*:														
Персонал - общо (311+321)	301													
Изследователи	311													
Друг персонал, зает с НИРД	321													

Раздел V. Персонал, зает с НИРД, по степен на образование

(Среден брой през годината)

Код на реда	Общо		Висше образование				По образователна степен:						Друго образование	
	общо	в т.ч. жени	Общо образование		Доктори и доктори на науките		Бакалаври и магистри		Професионални бакалаври		Друго образование		общо	в т.ч. жени
			общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени		
а	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Непреизчислени в еквивалент на пълна заетост:														
Персонал - общо (410+420)	400													
Изследователи	410													
Друг персонал, зает с НИРД	420													
Преизчислени в еквивалент на пълна заетост*:														
Персонал - общо (411+421)	401													
Изследователи	411													
Друг персонал, зает с НИРД	421													

Средният брой през годината се изчислява чрез сумиране на броя на лицата, заети с НИРД, за всеки месец и полученият сбор се разделя на 12.

*Преизчисляването в еквивалент на пълна заетост се извършва на базата на продължителността на работното време, ангажирано с НИРД, през годината. Например:

- ако 3 лица са използвали половината от годишния си фонд работно време за осъществяване на научни разработки (50%), то еквивалентът на тяхната заетост с НИРД е = (3 x 0,5) = 1,5;

- ако 2 лица са използвали 20% от годишния си фонд работно време за осъществяване на научни разработки, то еквивалентът на тяхната заетост с НИРД е = (2 x 0,2) = 0,4;

- ако 1 лице, заето с НИРД, е работило само през половината година, то еквивалентът на неговата заетост с НИРД е = (1 x 0,5) = 0,5.

Раздел VI. Изследователи по възрастови групи
(непреизчислени в еквивалент на пълна заетост)

(Среден брой през годината)

Възрастови групи	Код на реда	Общо	
		общо	в т.ч. жени
а	6	1	2
Изследователи - общо (511 ÷ 516)	510		
под 25 г.	511		
25 - 34 г.	512		
35 - 44 г.	513		
45 - 54 г.	514		
55 - 64 г.	515		
65 и повече г.	516		

Раздел VII. Изследователи по гражданска принадлежност
(непреизчислени в еквивалент на пълна заетост)

(Среден брой през годината)

Гражданство	Код на реда	Общо	
		общо	в т.ч. жени
а	6	1	2
Изследователи – общо (611 ÷ 618)	610		
Българско	611		
На държава членка на ЕС	612		
На друга европейска държава	613		
На държава от Северна Америка	614		
На държава от Централна и Южна Америка	615		
На държава от Азия	616		
На държава от Африка	617		
На други държави	618		

Дата:

Ръководител:

Съставител:

Лице за контакт:

(подпис)

(телефон)

(име, презиме, фамилия)

(име, презиме, фамилия)

УКАЗАНИЯ

Формулярът се попълва от всички предприятия, фирми, научни институти и организации, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, висшите училища, университетските болници и други организации на самостоятелен баланс, които независимо от вида на основната си дейност през 2012 г. са извършвали научноизследователска и развойна дейност (НИРД) - т.е. ако поне едно лице от персонала през цялата година е било заето с НИРД. В карето "Обслужвана икономическа дейност" се посочва кода на отрасловия раздел, за който е предназначена преобладаващата част от НИРД, съгласно Класификацията на икономическите дейности - КИД - 2008.

Научноизследователската и развойна дейност включва всяка творческа работа, която се провежда систематично с цел да се увеличи обемът на знанията, включително познанието за човека, културата и обществото, както и използването на този обем от знания за нови приложения. Основният критерий, който служи да се отграничи научноизследователската и развойна дейност от широката гама подобни дейности, основаващи се на науката и технологиите, е наличието, в рамките на НИРД, на значителен елемент на новост и на отстраняване на научната и/или техническата неопределеност. Клиничните изпитвания на лекарства I, II и III фаза също се третираат като НИРД.

На **код 100** "Разходи за НИРД - общо" се посочва общата сума на текущите разходи за НИРД и на разходите за придобиване на ДМА, предназначени за НИРД, независимо от източника на финансиране.

На **код 110** "Текущи разходи за НИРД" се посочват данни за разходите за материали, за външни услуги, за персонал и другите разходи за дейността. Не се включват разходите за амортизация.

На **код 111** "Разходи за персонала, зает с НИРД" се посочват разходите за заплати и други възнаграждения (вкл. по граждански договори), както и разходите за осигуровки. Не се включват възнагражденията на помощния персонал, които обаче са включени в текущите разходи за НИРД на код 110.

На **код 120** се посочват данни за направените разходи за придобиване на ДМА, предназначени за НИРД.

Текущите разходи за НИРД, посочени на **код 110** следва да се разпределят (може и приблизително по Ваша преценка) според вида на научните изследвания (разработки), за които са направени:

- Разходи за фундаментални изследвания (**код 130**) - посочват се разходите за експериментални или теоретични изследвания, имащи за цел главно придобиването на нови знания, без да се има предвид тяхното конкретно приложение или използване. Резултатите от фундаменталните изследвания обикновено не се комерсиализират, а са предмет на публикации в научни списания или на обмен между заинтересовани лица и организации.

- Разходи за приложни изследвания (**код 140**) - посочват се разходите за оригинални изследвания, извършвани с цел придобиване на нови знания, които обаче са насочени главно към постигане на определени практически цели и задачи.

- Разходи за експериментални разработки (**код 150**) - посочват се разходите за системни разработки, базирани върху налични знания, с цел да се произведат нови материали, продукти и устройства; да се внедрят нови методи, системи и услуги или значително да се усъвършенстват вече съществуващите.

Разходите за НИРД се разпределят по области на науката в зависимост от насочеността на научните изследвания (разработки).

Данните за разходите за НИРД, посочени на код 100, код 200 и код 700 трябва да бъдат равни.

В Раздел II. Разходи за НИРД по източници на средствата общата сума на направените през годината разходи за НИРД се разпределя по видове национални и чуждестранни предприятия, институции и организации. Средствата, с които е осъществена НИРД, могат да бъдат получени под различна форма – приходи от продажба на продукти от НИРД по договор с други предприятия, висши училища или бюджетни организации; приходи от собствена стопанска дейност, различна от НИРД; субсидии от държавния бюджет, средства от правителствени фондове (Фонд научни изследвания (ФНИ), Национален иновационен фонд (НИФ)); безвъзмездна финансова помощ от Европейската комисия, международни организации и правителства на други държави.

Разпределението, в **Раздел III**, на разходите за НИРД по социално-икономически цели се извършва **според крайната цел, за която е предназначена НИРД**, както следва:

Проучване и експлоатация на земната повърхност, водите и атмосферата (**код 701**) - разходите за НИРД, свързана с: проучване на земната повърхност, залежите на полезни изкопаеми (минерали, нефт, природен газ), моретата, океаните, атмосферата; климатичните и метеорологични изследвания и хидрологията.

Опазване на околната среда (**код 702**) - разходите за НИРД, свързана с: осъществяване на контрол над замърсяването, идентифициране на източниците и причините за замърсяване, неговото разпространение и влияние върху хората, флората, фауната, микроорганизмите и биосферата; създаване на устройства за следене и измерване на всички видове замърсявания; превенция и премахване на замърсяването.

Граждански космически изследвания (**код 703**) - разходите за НИРД, свързана с разработки и приложни изследователски програми за проучване на космоса, включително дейността на космически лаборатории. Не се включват разходите за НИРД за космически изследвания с отбранителна цел, които следва да се посочат на код 714 "Отбрана".

Развитие на транспорта, телекомуникациите и друга инфраструктура (**код 704**) - разходите за НИРД, свързана с развитие на: транспортната, телекомуникационната и водоснабдителна системи; строителството на сгради и други строителни съоръжения.

Производство и разпределение на енергията (**код 705**) - разходите за НИРД, свързана с: производството, съхранението, разпределението и рационалното използване на всички видове енергия; повишаване ефективността на енергийното производство и разпределение.

Усъвършенстване на промишленото производство и технологиите (**код 706**) - разходите за НИРД, свързана с: усъвършенстване и повишаване на икономическата ефективност и конкурентноспособността на промишленото производство.

Развитие на здравеопазването (**код 707**) - разходите за НИРД, свързана с: опазване, подобряване и възстановяване на здравословното състояние на хората; социални грижи за деца, възрастни и други специални категории хора с увреждания или с хронични заболявания.

Развитие на селското и горско стопанство и риболова (**код 708**) - разходите за НИРД, свързана с подпомагане развитието на: селското, горското стопанство, риболова, производството на хранителни продукти; контрола над използването на химически изкуствени торове; ветеринарната медицина.

Развитие на образованието (**код 709**) - разходите за НИРД, свързана с всички степени на образователната подготовка и с всички форми на обучение.

Културни, развлекателни и религиозни дейности (**код 710**) - разходите за НИРД, свързана с проучване на влиянието, което оказват върху обществения живот такива социални явления като културни, развлекателни, спортни и религиозни дейности.

Изследване на политически и социални системи, структури и процеси (**код 711**) - разходите за НИРД, свързана с: изследване

на политически структури на обществото; на социални процеси, изменения и конфликти; развитие на системи за социална сигурност и социално подпомагане; социални аспекти на организацията на работа.

Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от публични университетски фондове (**код 712**) - разходите за НИРД (финансирана от публични университетски фондове) в областта на естествените, техническите, медицинските, селскостопанските, обществените и хуманитарните науки.

Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от други източници (**код 713**) - разходите за НИРД (финансирана от други източници, различни от публичните университетски фондове) в областта на естествените, техническите, медицинските, селскостопанските, обществените и хуманитарните науки.

Отбрана (**код 714**) - разходите за НИРД, осъществявана за военни цели. Не се включват разходите на Министерство на отбраната за граждански изследвания, които трябва да се отнесат към някоя от останалите социално-икономически цели.

Изследователи (код 310, код 410, код 510, код 610) са професионалните специалисти, пряко ангажирани в извършването на научноизследователска и развойна дейност, т.е. които работят по формулирането и създаването на нови знания, продукти, процеси, методи и системи, както и по ръководенето на съответните теми (проекти). Към тази категория се отнасят и редовните докторанти, тъй като изготвянето на дисертационен труд отговаря на дефиницията за НИРД.

Друг персонал, зает с НИРД (код 320 и код 420) - обхваща техническия и помощен персонал. Към технически персонал се отнасят лицата, притежаващи необходимите знания и опит в една или няколко области на науката, които работят под ръководството и контрола на изследователите. Помощен персонал са квалифицирани и неквалифицирани работници и специалисти, които участват в изпълнението на научноизследователски проекти. Не се включват лицата, непряко свързани с НИРД като охрана, портиери, работници в столовете, счетоводители и други.

В Раздел IV. Персонал, зает с НИРД, по области на науката разпределението по науки става **според научната област, в която работят лицата**, а тя може и да не съвпада с тази от дипломата им за завършено образование.

В Раздел V. Персонал, зает с НИРД, по степен на образование заетите лица се разпределят според образователната степен, която притежават. Лицата, с научна степен "доктор на науките" и "доктор", независимо че имат и образователна степен "магистър", се посочват само в колона 5, а жените от тях - в колона 6.

В Раздел VI. Изследователи по възрастови групи се посочва броят на изследователите според навършената възраст в години към 31.12.2012 година.

В Раздел VII. изследователите се разпределят според гражданството, което притежават. Български гражданин, който е и гражданин на друга държава, се смята само за български гражданин.

В колони 5 и 6 на Раздел VII се посочва персонала, зает с НИРД, с гражданска принадлежност към някоя от следните държави членки на Европейския съюз: Австрия, Белгия, Великобритания, Германия, Гърция, Дания, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Чехия и Швеция.

Отчетна единица: .....
Гр. (с.) .....
Община .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТР

СПРАВКА ЗА ИНОВАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО ПРЕЗ ПЕРИОДА 2010 - 2012 ГОДИНА

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО Е СПРАВКАТА ДА БЪДЕ ПОПЪЛНЕНА ОТ МЕНИДЖЪРСКИЯ ЕКИП НА ПРЕДПРИЯТИЕТО!

Справката се попълва от всички предприятия, осъществяващи следните икономически дейности: Добивна промишленост; Преработваща промишленост; Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива; Доставка на вода; Канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване; Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети; Транспорт, складиране и пощи; Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения; Финансови и застрахователни дейности; Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи; Научноизследователска и развойна дейност; Рекламна дейност и проучване на пазари.

Иновация е въвеждането на нови или значително усъвършенствани продукти, процеси, организационни или маркетингови методи от Вашето предприятие. Иновациите трябва да са нови за Вашето предприятие, въпреки че те биха могли да бъдат първоначално разработени от други предприятия.

- Предприятията, които през последните три години (2010 - 2012) **са реализирали и внедрили нови или значително усъвършенствани продукти (стоки и услуги) и процеси**, попълват всички раздели на формуляра.
- Предприятията, които през последните три години (2010 - 2012) **не са осъществили продуктови и процесови иновации** отговарят с "Не" на въпроси Б.1, В.1, Г.1 и попълват Раздел А и от Раздел 3 до Раздел М включително.

(Моля, отбележете Вашия отговор с "X".)

РАЗДЕЛ А. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРЕДПРИЯТИЕТО

А.1. През 2012 година Вашето предприятие било ли е част от група предприятия*?	Да	Не
Ако отговорът е "Да", посочете в коя държава се намира главният офис	☐	☐
Код по ISO <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	⇒ Попълва се от ТСБ	
<small>* Група предприятия представлява обединение на две или повече предприятия под обща собственост. Всяко от предприятията в групата може да обслужва различни пазари, с национални или местни дъщерни дружества, или да обслужва различни продуктови пазари. Главният офис също е част от групата предприятия, като неговото местонамиране може да бъде на територията на друга държава. Предприятията, които са част от група предприятия, трябва да попълнят данни, отнасящи се само за тяхното предприятие, а не за цялата група.</small>		
А.2. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие осъществявало ли е: (Възможен е повече от един отговор)	Да	Не
1. Сливане с или вливане в друго предприятие	☐	☐
2. Продажба, закриване или изнасяне на част от задачите и функциите на Вашето предприятие	☐	☐
3. Създаване на нови дъщерни дружества във Вашата страна или в други европейски страни*	☐	☐
4. Създаване на нови дъщерни дружества извън Европа	☐	☐
А.3. Посочете на кои географски пазари Вашето предприятие е продавало продукцията, стоки и услуги през последните три години (2010 - 2012)? (Възможен е повече от един отговор)		
1. Местен / регионален в рамките на България	☐	☐
2. Национален (други региони в България)	☐	☐
3. Държави членки на ЕС и асоциирани държави*	☐	☐
4. Други държави	☐	☐
<small>* Включват се държавите членки на Европейския съюз и асоциираните държави: Албания, Австрия, Белгия, Босна и Херцеговина, Хърватска, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Исландия, Италия, Ирландия, Косово, Латвия, Лихтенщайн, Литва, Люксембург, Македония, Малта, Черна гора, Нидерландия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Сърбия, Словения, Словакия, Швейцария, Турция, Испания, Швеция и Великобритания.</small>		
А.4. Кой от изброените пазари е бил най-големият за Вас от гледна точка на реализирания оборот през последните три години (2010 - 2012)? (Посочете съответния номер от 1 до 4 от Въпрос А.3.)	☐	☐

РАЗДЕЛ Б. ПРОДУКТОВИ ИНОВАЦИИ (СТОКИ И УСЛУГИ)

Продуктовата иновация представлява реализирането на пазара на **стока или услуга**, която е **нова или значително усъвършенствана** по отношение на нейните възможности, удобство за използване от потребителя, компоненти и подсистеми. Като продуктови иновации трябва да се отчитат продуктите (стоки и услуги), които са нови или значително усъвършенствани за Вашето предприятие. Не е необходимо те да са същевременно нови и за Вашите пазари. Стоката обикновено е материален предмет, например смарт телефон, мебели или стандартен софтуерен продукт. Музиката, филмите и софтуера за сваляне от Интернет също са стоки. Услугата обикновено е нематериална, например търговията на дребно, застраховането, образователните курсове, въздушния транспорт, консултациите и други.

Б.1. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие реализирало ли е на пазара:		Да	Не
1. Нови или значително усъвършенствани стоки (с изключение на обикновените препродажби на нови стоки и чисто естетическите промени в стоките)			
2. Нови или значително усъвършенствани услуги			

(Ако отговорът на Б.1.1 и на Б.1.2 е "Не", моля, преминете на Раздел В.)

Б.2. Кой е разработил тези иновационни продукти (стоки и услуги)?		Стоки	Услуги
(Възможен е повече от един отговор)			
1. Вашето предприятие самостоятелно			
2. Вашето предприятие съвместно с други предприятия и организации ¹			
3. Вашето предприятие чрез приспособяване и модифициране на стоки и услуги, първоначално разработени от други предприятия и организации ¹			
4. Други предприятия и организации ¹			

¹ Включват се самостоятелни предприятия, както и други предприятия от Вашата група (филиали, дъщерни предприятия, главен офис и др.). Организациите включват университети, научни институти, нетърговски организации и други.

Б.3. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие реализирало ли е на пазара иновационни продукти (стоки и услуги), които са:		Да	Не
1. Нови за Вашия пазар - Вашето предприятие е реализирало нов или значително усъвършенстван продукт на Вашия пазар преди Вашите конкуренти (той може да е бил вече наличен на други пазари)			
2. Нови само за предприятието Ви - Вашето предприятие е реализирало нов или значително усъвършенстван продукт, който е бил вече реализиран на Вашия пазар от Вашите конкуренти			

Б.4. Посочете какъв дял от оборота² на Вашето предприятие за 2012 г. се дължи на:		
1. Нови или значително усъвършенствани стоки и услуги през периода 2010 - 2012 г. - нови за Вашия пазар		%
2. Нови или значително усъвършенствани стоки и услуги през периода 2010 - 2012 г. - нови само за предприятието Ви		%
3. Непроменени или само незначително модифицирани стоки и услуги през периода 2010 - 2012 година (вкл. препродажби на нови продукти, закупени от други предприятия)		%
4. Оборот за 2012 г. общо (1+2+3) = 100%		100 %

² За кредитните институции оборотът съответства на приходите от лихви, а за застрахователните дружества - на приходите от комисионни.

Б.5. Има ли поне един от Вашите иновационни продукти (стоки и услуги), реализирани на пазара през последните три години (2010 - 2012), който според Вас е бил:		Да	Не	Не знам
1. Нов за България				
2. Нов за Европа*				
3. Нов за света				

* Включват се държавите членки на Европейския съюз и асоциираните държави: Албания, Австрия, Белгия, Босна и Херцеговина, Хърватска, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Исландия, Италия, Ирландия, Косово, Латвия, Лихтенщайн, Литва, Люксембург, Македония, Малта, Черна гора, Нидерландия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Сърбия, Словения, Словакия, Швейцария, Турция, Испания, Швеция и Великобритания.

(Ако отговорът на Б.5.3 е "Не", моля, преминете на Раздел В.)

Б.6. Какъв дял от оборота на Вашето предприятие за 2012 г. (посочен по-горе във въпрос Б.4.1) се дължи на нови за света иновационни продукти (стоки и услуги), които са реализирани на пазара през последните три години (2010 - 2012)?

1.	по-малко от 1%	
2.	от 1% до 4.9%	
3.	от 5% до 9.9%	
4.	от 10% до 24.9%	
5.	25 % и повече	
6.	Не знам	

РАЗДЕЛ В. ПРОЦЕСОВИ ИНОВАЦИИ

Процесовата иновация представлява внедряването на **нови или значително усъвършенствани**: производствени процеси, методи за разпространение и спомагателни дейности. Не е необходимо те да са същевременно нови и за Вашия пазар. Не следва да се отчетат като процесови иновации чисто организационните промени в предприятието - това са организационни иновации.

В.1. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие внедрило ли е:		Да	Не
1. Нови или значително усъвършенствани производствени методи			
2. Нови или значително усъвършенствани методи за снабдяване, доставка и разпространение на суровините, стоките и услугите			
3. Нови или значително усъвършенствани спомагателни дейности (напр. поддръжка на системи, счетоводни и компютърни дейности и др.)			

(Ако отговорът на В.1.1 и на В.1.2 и на В.1.3 е "Не", моля, преминете на Раздел Г.)

В.2. Кой е разработил тези иновационни процеси?		<i>(Възможен е повече от един отговор)</i>	
1. Вашето предприятие самостоятелно			
2. Вашето предприятие съвместно с други предприятия и организации ¹			
3. Вашето предприятие чрез приспособяване и модифициране на процеси, първоначално разработени от други предприятия и организации ¹			
4. Други предприятия и организации ¹			
¹ Включват се самостоятелни предприятия, както и други предприятия от Вашата група (филиали, дъщерни предприятия, главен офис и др.). Организациите включват университети, научни институти, нетърговски организации и други.			

В.3. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие внедрило ли е процесови иновации, които са нови за Вашия пазар?	Да	Не	Незнам
	☐	☐	☐

РАЗДЕЛ Г. НЕЗАВЪРШЕНА ИЛИ ПРЕУСТАНОВЕНА ИНОВАЦИОННА ДЕЙНОСТ, СВЪРЗАНА С ПРОДУКТИВИТЕ И ПРОЦЕСОВИ ИНОВАЦИИ

Иновационната дейност обхваща придобиването на машини, оборудване, софтуер и лицензи, инженерно-развойната дейност, дизайн, обучението, маркетинга, когато те се осъществяват с цел да се разработят и внедрят продукти и процесови иновации. Иновационната дейност обхваща също и всички видове научноизследователска и развойна дейност (НИРД).

Г.1. През периода 2010 - 2012 година Вашето предприятие осъществявало ли е иновационна дейност, от която не са произтекли продукти и процесови иновации, тъй като дейността е била:	Да	Не
1. Преустановена преди да е завършена	☐	☐
2. Незавършена в края на 2012 година	☐	☐

(Ако сте отговорили с "Не" на всеки от въпросите: Б.1; В.1 и Г.1, моля, преминете на Раздел 3.)

РАЗДЕЛ Д. ВИДОВЕ ИНОВАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И РАЗХОДИ, СВЪРЗАНИ С ПРОДУКТИВИТЕ И ПРОЦЕСОВИ ИНОВАЦИИ

Д.1. Кои от изброените иновационни дейности е извършвало Вашето предприятие през последните три години (2010 - 2012)?	Да	Не
1. НИРД, извършена във Вашето предприятие - включва научноизследователската и развойна дейност, която се провежда с цел създаване на нови знания или за разрешаване на научни или технически проблеми (включително собствени софтуерни разработки, които отговарят на тези изисквания)	☐	☐
1.1. Постоянно (във Вашето предприятие има постоянно назначен персонал, зает с НИРД)	☐	☐
1.2. През част от периода 2010 - 2012 година	☐	☐
2. НИРД, закупена от друго предприятие - включва научноизследователската и развойна дейност, за извършването на която Вашето предприятие е сключило договор с други предприятия (включително и такива от Вашата група) или от научноизследователски организации	☐	☐
3. Придобиване на машини, оборудване, софтуер и сгради, свързани с иновациите - включва машините, оборудването, софтуерът и сградите, придобити от Вашето предприятие специално за производството и внедряването на нови или значително усъвършенствани продукти и процеси	☐	☐
4. Придобиване на съществуващи знания от други предприятия и организации - включва придобиване на съществуващо ноу-хау, авторски права, патентовани и непатентовани изобретения и други видове знания от други предприятия и организации, необходими за разработването на нови или значително усъвършенствани продукти и процеси	☐	☐
5. Обучение, свързано с иновациите - включва се обучението на Вашия персонал (извършено от Вашето предприятие или чрез възлагане от друго предприятие), специално насочено към придобиване на знания и умения, необходими за разработване и внедряване на нови или значително усъвършенствани продукти и процеси	☐	☐
6. Маркетингови дейности по представяне на иновациите - включва дейностите (извършени от Вашето предприятие или чрез възлагане от друго предприятие) по представяне на пазара на новите или значително усъвършенствани стоки и услуги, включително маркетинговите проучвания и стартовата реклама	☐	☐
7. Дизайн - включва дейностите (извършени от Вашето предприятие или чрез възлагане от друго предприятие) по проектиране и промяна на формата или външния вид на стоките и услугите	☐	☐
8. Други иновационни дейности - включва други дейности (извършени от Вашето предприятие или чрез възлагане от друго предприятие) по внедряването на новите или значително усъвършенствани продукти и процеси, като технико-икономически изследвания за приложимост, изпитвания, осигуряване на индустриална екипировка, подходяща за определена работа, индустриално инженерство и други	☐	☐

Д.2. Какви разходи е направило Вашето предприятие само през 2012 г. за иновационните дейности, посочени по-горе във въпрос Д.1?

Включват се текущите разходи (разходи за персонал, разходи за външни услуги и други текущи разходи, свързани с иновационните дейности), както и разходите за придобиване на дълготрайни материални активи (сгради и оборудване).

(Хил. лв.)

1. НИРД, извършена във Вашето предприятие (включват се текущите разходи и разходите за придобиване на дълготрайни материални активи, предназначени за НИРД)	<input type="text"/>
2. НИРД, закупена от друго предприятие	<input type="text"/>
3. Придобиване на машини, оборудване, софтуер и сгради , свързани с иновациите (с изключение на разходите, предназначени за НИРД)	<input type="text"/>
4. Придобиване на съществуващи знания от други предприятия и организации	<input type="text"/>
5. Всички останали иновационни дейности - дизайн, обучение, маркетинг и други дейности, свързани с иновациите	<input type="text"/>
6. Разходи - общо (1+2+3+4+5)	<input type="text"/>

Д.3. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие получавало ли е финансова подкрепа за иновационната си дейност? Включва се финансовата подкрепа под формата на данъчни кредити и облекчения, помощи, субсидирани заеми и гаранции по заеми. Не се включват изследователски и други иновационни дейности, провеждани изцяло за публичния сектор* по договор.

	Да	Не
1. От институции на местното управление	☐	☐
2. От институции на държавното управление (министерства и държавни агенции)	☐	☐
3. От Европейския съюз (ЕС)	☐	☐
3.1. В т. ч. по линията на Седма рамкова програма на ЕС за научни изследвания и технологично развитие	☐	☐

* Публичният сектор включва: органите на държавната и местната власт, държавни институции и бюджетни организации, училища, болници и публични предприятия, доставчици на услуги като транспорт, енергетика, водоснабдяване и др.

РАЗДЕЛ Е. ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ И СЪТРУДНИЧЕСТВО, СВЪРЗАНИ С ПРОДУКТИВИТЕ И ПРОЦЕСОВИ ИНОВАЦИИ

Е.1. Каква е степента на значимост на изброените източници на информация за иновационната дейност на Вашето предприятие през периода 2010 - 2012 година? Моля, посочете източниците, от които сте получили информация за нови иновационни проекти или са допринесли за изпълнение на вече съществуващите.

Източници на информация	Степен на значимост			Не са използвани
	висока	средна	ниска	
Вътрешни източници				
1. В рамките на предприятието Ви или на Вашата група предприятия	☐	☐	☐	☐
Пазарни източници				
2. Доставчици на оборудване, материали, компоненти и софтуер	☐	☐	☐	☐
3. Клиенти и потребители от частния сектор	☐	☐	☐	☐
4. Клиенти и потребители от публичния сектор*	☐	☐	☐	☐
5. Конкуренти и други предприятия от Вашата икономическа дейност	☐	☐	☐	☐
6. Консултанти и предприятия с основна дейност НИРД	☐	☐	☐	☐
Образователни и изследователски източници				
7. Университети и други висши училища	☐	☐	☐	☐
8. Бюджетни, обществени и частни научни институти	☐	☐	☐	☐
Други източници				
9. Конференции, търговски панаири, изложби	☐	☐	☐	☐
10. Научни списания и търговски / технически публикации	☐	☐	☐	☐
11. Професионални и индустриални асоциации	☐	☐	☐	☐

* Публичният сектор включва: органите на държавната и местната власт, държавни институции и бюджетни организации, училища, болници и публични предприятия, доставчици на услуги като транспорт, енергетика, водоснабдяване и др.

Е.2. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие осъществявало ли е някоя от иновационните си дейности в сътрудничество с други предприятия и организации?

	Да	Не
	☐	☐

Иновационното сътрудничество представлява активно участие в съвместни иновационни проекти, които се осъществяват заедно с други предприятия и организации. Не е необходимо партньорите в иновационното сътрудничество да имат търговска изгода. Обикновеното наемане на работна сила, без активно участие в иновационните проекти, не се счита за сътрудничество.

(Ако отговорът е "Не", моля, преминете на Въпрос Ж.1.)

Е.3. Посочете вида и местонамирането на Вашите партньори в иновационната дейност.

(Възможен е повече от един отговор)

Партньори	България	Европа**	САЩ	Китай или Индия	Други страни
1. Други предприятия от Вашата група предприятия	☐	☐	☐	☐	☐
2. Доставчици на оборудване, материали, компоненти и софтуер	☐	☐	☐	☐	☐
3. Клиенти и потребители от частния сектор	☐	☐	☐	☐	☐
4. Клиенти и потребители от публичния сектор*	☐	☐	☐	☐	☐
5. Конкуренти и други предприятия от Вашия икономически сектор	☐	☐	☐	☐	☐
6. Консултанти и предприятия с основна дейност НИРД	☐	☐	☐	☐	☐
7. Университети и други висши училища	☐	☐	☐	☐	☐
8. Бюджетни, обществени и частни организации с основна дейност НИРД	☐	☐	☐	☐	☐

* Публичният сектор включва: органите на държавната и местната власт, държавни институции и бюджетни организации, училища, болници и публични предприятия, доставчици на услуги като транспорт, енергетика, водоснабдяване и др.

** Включват се държавите членки на Европейския съюз и асоциираните държави: Албания, Австрия, Белгия, Босна и Херцеговина, Хърватска, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Исландия, Италия, Ирландия, Косово, Латвия, Лихтенщайн, Литва, Люксембург, Македония, Малта, Черна гора, Нидерландия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Сърбия, Словения, Словакия, Швейцария, Турция, Испания, Швеция и Великобритания.

Е.4. Кой от изброените партньори определяте като най-полезен за иновационната дейност на Вашето предприятие?

(Посочете съответния номер от 1 до 8 от Въпрос Е.3.)

	<input type="text"/>
--	----------------------

РАЗДЕЛ Ж. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА ПРОДУКТИТЕ И ПРОЦЕСОВИ ИНОВАЦИИ НА ВАШЕТО ПРЕДПРИЯТИЕ

Ж.1. Колко ефективни са следните методи за поддържане и повишаване на конкурентоспособността на продуктите и процесови иновации, въведени през последните три години (2010 - 2012)?

	Степен на ефективност			Не са използвани
	висока	средна	ниска	
1. Заявка за патент				
2. Регистрация на промишлен дизайн				
3. Авторско право				
4. Регистрация на търговска марка				
5. Предимството на първия				
6. Защита на стоките и услугите, чрез тяхното комплициране				
7. Опазване на търговската тайна (включва споразумения за неразгласяване)				

РАЗДЕЛ З. ОРГАНИЗАЦИОННИ ИНОВАЦИИ

Организационните иновации представляват нови методи за организация на бизнес практиките във Вашето предприятие (вкл. управление на знанията), на работното място и на взаимоотношенията с други предприятия и организации, които преди това не са били използвани. Те трябва да бъдат резултат от стратегическите решения, взети от мениджърския екип на предприятието. Не трябва да се отчитат като организационни иновации сливанията и придобиването на други предприятия, дори и когато те са осъществени за първи път.

З.1. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие осъществявало ли е организационни иновации:

1. Нови бизнес практики за организиране на работния процес (напр. управление на веригите за доставки; реорганизация; системи за управление на знанията; свиване на производството; системи за управление на качеството и др.)	Да	Не
2. Нови методи на организация на работата, свързани с разпределяне на отговорностите и вземането на решения (напр. използване за първи път на нова система за разпределяне на отговорностите на наетите; работа в екип; децентрализация; сливане и разделяне на структурни звена; системи за обучение и квалификация и др.)	Да	Не
3. Нови методи на организация на взаимоотношенията с други предприятия и публични организации (напр. участие за първи път в съюзи и организации; партньорства; външно възлагане и подизпълнители и др.)	Да	Не

РАЗДЕЛ И. МАРКЕТИНГОВИ ИНОВАЦИИ

Маркетинговите иновации представляват прилагането на нови маркетингови концепции и стратегии, които не са били използвани преди и се различават значително от съществуващите във Вашето предприятие маркетингови методи. Не се включват сезонните, регулярните и други текущи промени в маркетинговите методи.

И.1. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие осъществявало ли е маркетингови иновации:

1. Значителни изменения в естетическия дизайн или опаковката на стоките и услугите (не се включват промените, при които се изменят функционалните или потребителски характеристики на продукта - това са продуктови иновации)	Да	Не
2. Нови методи за реклама или техники за промоция на продукта (напр. използване за първи път на нова рекламна медия; ново търговско лого; въвеждане на карти за лоялни клиенти и др.)	Да	Не
3. Нови методи за продуктов пласмент или продажбени канали (напр. използване за първи път на франчайзинг или лицензи за дистрибуция, директни продажби, специални продажби на дребно, нови концепции за представяне на продукта и др.)	Да	Не
4. Нови методи за ценообразуване на стоките и услугите (напр. използване за първи път на променливо ценообразуване според търсенето, системи за търговски отстъпки и др.)	Да	Не

РАЗДЕЛ К. ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ И ИНОВАЦИИ

К.1. През последните три години (2010 - 2012) Вашето предприятие имало ли е договори за обществени поръчки за доставка на стоки и услуги за:

1. Български организации от публичния сектор*	Да	Не
2. Чуждестранни организации от публичния сектор*		

* Публичният сектор включва: органите на държавната и местната власт, държавни институции и бюджетни организации, училища, болници и публични предприятия, доставчици на услуги като транспорт, енергетика, водоснабдяване и др.

(Ако отговорът на К.1.1 и на К.1.2 е "Не", моля, преминете на Раздел Л.)

К.2. Вашето предприятие осъществявало ли е иновационна дейност, като част от договор за обществена поръчка за доставка на стоки и услуги за организации от публичния сектор? Включват се иновационни дейности, свързани с продуктови, процесови, организационни и маркетингови иновации.

(Възможен е повече от един отговор)

1. Да, и иновацията е задължителна част от договора	
2. Да, но иновацията не е задължителна част от договора	
3. Не	

РАЗДЕЛ Л. СТРАТЕГИИ И ПРЕЧКИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ВАШЕТО ПРЕДПРИЯТИЕ

Л.1. През последните три години (2010 - 2012) каква е била степента на значимост на всяка една от изброените цели за Вашето предприятие?
(Независимо дали Вашето предприятие е постигнало тези цели.)

Цели	Степен на значимост			Няма значимост
	висока	средна	ниска	
1. Увеличаване на оборота				
2. Увеличаване на пазарния дял				
3. Намаляване на разходите				
4. Увеличаване на нормата на печалба				

Л.2. През последните три години (2010 - 2012) каква е степента на значимост на всяка една от изброените стратегии за постигане на целите на Вашето предприятие?

Стратегии	Степен на значимост			Няма значимост
	висока	средна	ниска	
1. Разработване на нови пазари в Европа*				
2. Разработване на нови пазари извън Европа*				
3. Намаляване на вътрешните оперативни разходи				
4. Намаляване на разходите за закупуване на материали, компоненти и услуги				
5. Реализиране на нови или значително усъвършенствани стоки и услуги				
6. Засилване и подобряване на пазарната реализация на стоките и услугите				
7. Подобряване гъвкавостта /отзивчивостта на Вашата организация				
8. Изграждане на съюзи с други предприятия и организации				

* Включват се държавите членки на Европейския съюз и асоциираните държави: Албания, Австрия, Белгия, Босна и Херцеговина, Хърватска, Кипър, Чехия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Исландия, Италия, Ирландия, Косово, Латвия, Лихтенщайн, Литва, Люксембург, Македония, Малта, Черна гора, Нидерландия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Сърбия, Словения, Словакия, Швейцария, Турция, Испания, Швеция и Великобритания.

Л.3. През последните три години (2010 - 2012) каква е степента на значимост на изброените фактори, като пречки за постигането на целите на Вашето предприятие?

Пречки	Степен на значимост			Няма значимост
	висока	средна	ниска	
1. Силна ценова конкуренция				
2. Силна конкуренция по отношение на качеството на продукта, репутацията и марката				
3. Липса на търсене				
4. Иновации от страна на конкурентите				
5. Доминиращ дял на конкурентите на пазара				
6. Липса на квалифициран персонал				
7. Липса на адекватно финансиране				
8. Високи разходи за достъп до нови пазари				
9. Високи разходи, свързани с изпълнение на правителствени разпоредби и законови изисквания				

РАЗДЕЛ М. ИНФОРМАЦИЯ ЗА НАЕТИТЕ ЛИЦА

М.1. За 2012 г. приблизително какъв процент от наетите лица във Вашето предприятие са притежавали поне една от следните университетски степени: бакалавър, магистър, доктор?

1.	0%	
2.	от 1% до 4.9%	
3.	от 5% до 9.9%	
4.	от 10% до 24.9%	
5.	от 25% до 49.9%	
6.	от 50% до 74.9%	
7.	75 % и повече	

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)